7. SZÁM
1944. FEBRUÁR 16. — IV. ÉVFOLYAM
BUDAPEST,
ÁRA:
40
FILLÉR

MAGYAR FUTÁR

FERENC LAPJA

RAJNIS

M. MUNKÁSMOZGALMI INTÉZET KÖNYVTÁRA

119

HF30

BUDAPESTI KIR. ÜGYÉSZSÉG
1944 FEB 14
SAJTÓ OSZTÁLYA
EZEN SAJTÓTERMÉK
TERJESZTÉSÉT ENGEDÉLYEZEM
KIR. ÜGYÉSZSÉGI ALF

CSENDŐRJÁRŐR
A MAGYAR HATÁRVIDÉKEN

↑ÖRSZEM A MAGAS ÉSZAKON. Csend, hideg csillagok és sejtelmesen világító hó veszik körül a magános katonát, aki a sarki hideghez öltözködve vigyáz a bajtársak pár órás nyugalmára

↑HAJNALI SZÜRKÜLETBEN világítógolyó röppen az ellenséges állások fölé és a géppuskafészekben megfeszített figyelemmel tekint fénye után a gránátos. Ez a legkritikusabb idő... höd hömpölyög a síkságon a szürkület széjjelmossa ember és páncélos körvonalait egyaránt...

↓RIADÓ! Az éjszakai vadászok gépe szüntelen készenlétben áll. Egy kurta parancs és minden pilóta fut a helyére

A FEKETE ÉGRE sárgán, vörösen csapódik fel az éjszakai tüzérségi párbaj lövéseinek torkolattüze. Egy pillanatig vakító fény teríti be a kis kört, aztán még sűrűbbé válik a sötétség, amelyben pihenés nélkül dolgozik a kiszolgáló legénység

ESTÉTŐL

A bizonytalanság, meglepetés időszaka az éj. Ahogy az arcvonalra lehull az est sötétjének fekete leple, megkettőződik a figyelem, feszülnek az idegek és a legharcedzettebb katona is nyugtalanná válik. Zajok kelnek, amelyeknek felidézője ismeretlen marad, nem látszik, a vakhomályban támadás indulhat, a sötétség szövetségeséül szegődik az ellenségnek. Világító golyók,

↑GRÁNÁTOSOK ÁRNYA suhan az éjszakai támadás nehéz terepén előre. A fekete szilhettek élesen válnak el a sötét háttértől a felgyujtott major lángjánál

MEGKÉSETT VACSORA... A havas éjszakában, lövésre készen tartott puskával a kezükben érkeznek az első vonalba az élelemszállító bajtársak↓

CSAK A HANGOT HALLANI, a motorok zúgását az éjszakai csendben: ellenséges repülőkötelék közeledik... Az éjszakai vadászok éles füle az irányt is meghatározza a repülőtéren↓

LÁNGSZÖKŐKÚT csapódik a magasba a löveg csövéből kirröppenő gránát nyomán. Egy villanásnyi időre látni a süvöltve elröppenő acélszivart is a tűz-szalagok között↓

HAJNALIG

A KRIMI ESTE leszakad, az őrhajók lassan elmerülnek a sötétbe s megkezdődik a fárasztó, felelősségteljes éjszakai szolgálat

ÉJSZAKAI HARCOK

rakéták fényei tépik fel az éjszaka kárpitját, a nehéz ágyúk torkolattüzei belelobognak a sötétségbe, s valahol a láthatár szélén felbúgnak a repülők motorjai. A magas északtól, ahol a sarki fény kisérteties világosságánál folyik a harc, le egészen a Fekete-tengerig, vagy a délolasz föld hegyláncolataiig mindenütt egyformán próbára teszi a katonát az éjszaka.

HOLDFÉNY A KERCSI ÉJSZAKÁBAN. A megfigyelő őrül az ilyen tiszta, világos éjjeleknek

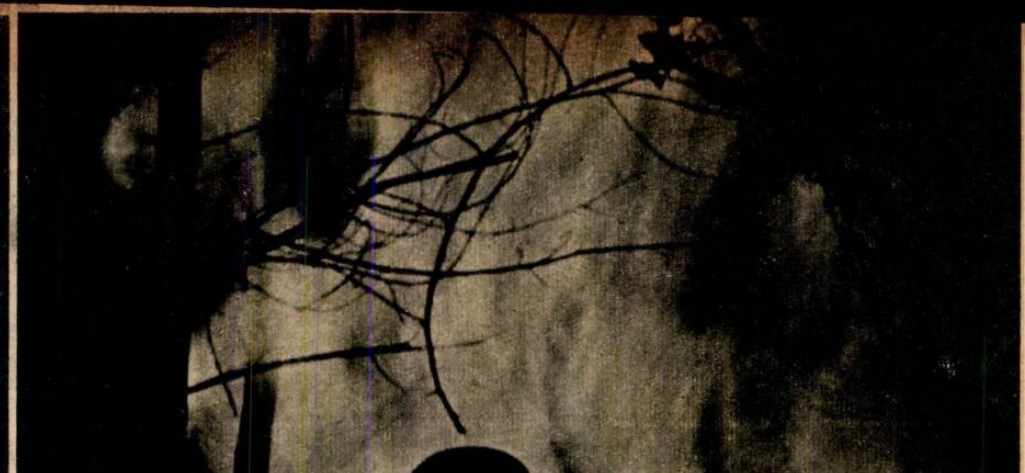

AZ ABRUZZOK ÉGŐ FALUJÁBA géppisztolyát hóna alá szorítva, óvatosan behatol az ejtőernyős vadász

ÉLES, TISZTA FÉNY GYÚL KI: Rakéta szökkent a magasba s még ki nem alszik, a gyakorlott tekintet végig fut az előtéren. Minden csendes . . .

A MURMANI ÉJSZAKA kísérteties félhomályát a titokzatos északi fény biztosítja. Itt nincs szükség világítógolyókra és rakétákra, a megfigyelők tisztán látnak az „égi reflektor" világánál

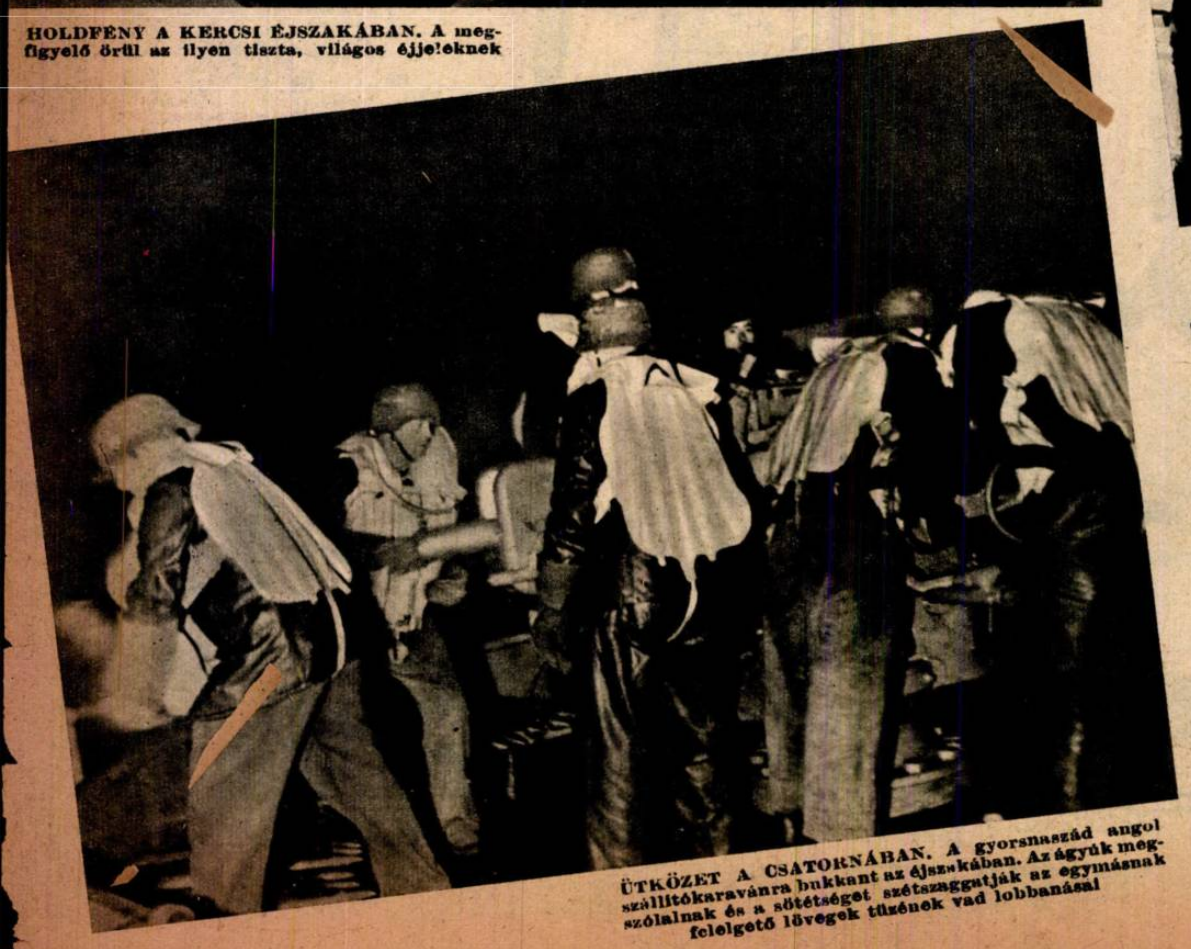

ÜTKÖZET A CSATORNÁBAN. A gyorsnaszád angol szállítókaravánra bukkant az éjszakában. Az ágyúk megszólalnak és a sötétséget szétszaggatják az egymásnak feleigető lövegek tűzének vad lobbanásai

Munkában a búvár

1. Utra készen . . . A Fekete-tengeri kikötő bejáratát elzárta egy megtorpedózott szovjet gyorsnaszád. A roncsot nem érdemes kiemelni, — a búvár magára ölti vízhatlan ruháját, óriás sisakját, s elindul robbantani

2.

Az uszó ponton a roncs közelébe viszi a búvárt, akinek kezébe adják a robbanótöltetet. Egy pillanat még és eltűnik a víz alatt

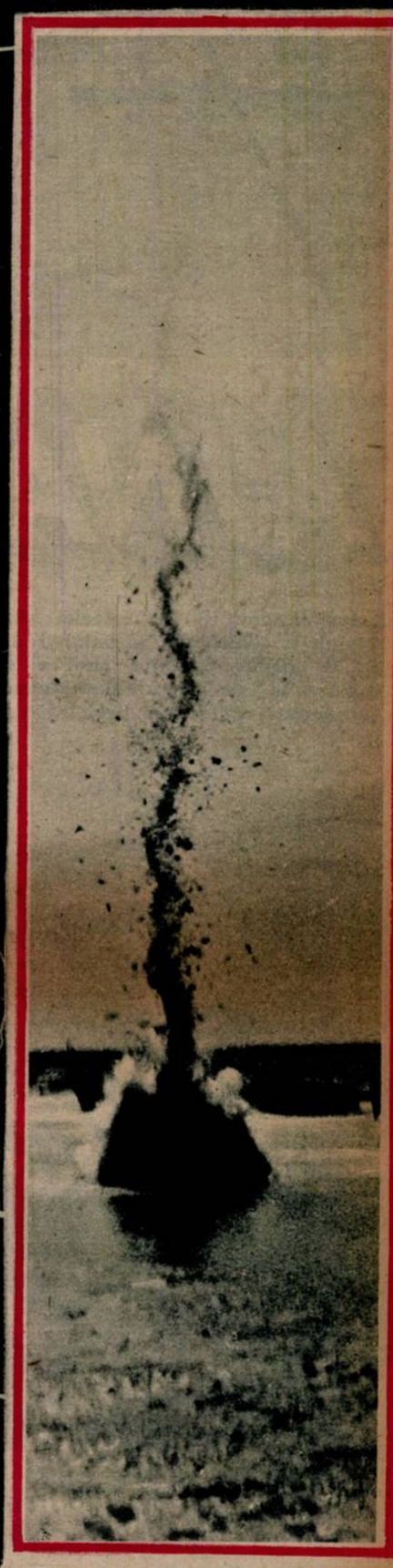

5. Szökőkút csap a magasba, a víztölcsérben a roncs szétszakadozott darabjai repülnek. A búvár jó munkát végzett, — a kikötő bejárata ismét szabad

3. Megfeszül a tartókötél, a bajtársak éber figyelemmel kísérik a búvár útját, aki a sekély tengerfenéken halad már célja felé

4.

Gyors munkában telik el néhány perc, a vízalatti homályban a búvár megkeresi a legalkalmasabb helyet, ahová a robbanóanyagot beilleszti

6. A hidegtől megdermedve bukkan fel a víz alól a bajtárs. Leemelik fejéről a nehéz sisakot, alaposan megdörzsölik zsibbadt végtagjait, s a különítmény bevonul

HÉTRŐL HÉTRE

V

A csalódáshoz,

amely a magyarországi dolgozókat a szociáldemokráciából nagyrészt végkép kiábrándította, nemcsak a történelmi események járultak hozzá döntő, elhatározó módon. Nemcsak az a tény szegte kedvét a tömegeknek, hogy ez a marxizmus, amikor módja lett volna hozzá: megvalósítani a pártadó fejében ígért proletármenyországot, szervezett táborával megakadályozni 1918 keserves őszén az ország végső züllését, s a bolsevizmus csatornauralmának felülkerekedését, a határozott és emberséges harc helyett szövetségre lépett az ország történelmének leghitványabb alakjaival. Legalább ugyanilyen része van a magyarországi munkásság csalódásában annak a letagadhatatlan ténynek is, hogy a proletár-vezérek mindig csak a más javait akarták szétosztani köztük, ők maguk azonban igyekeztek minél gyorsabban felemelkedni annak a polgári jólétnek, kényelemnek langyos régióiba, amelyről pedig annyi megvetéssel szóltak a szakszervezeti gyűléseken s a nagy pártdemonstrációkon az igazi szegényeknek. Lassanként majdnem mindenki rádöbbent, hogy miközben a vezérelvtársak a kapitalizmust ostorozzák, maguk mindent elkövetnek, hogy tőkésekké legyenek, s mialatt a szocialista közös tulajdon gyönyörűségeit ecsetelik a gyalázatos polgári találmánnyal, az igazi marxistákat megrontó magántulajdonnal szemben, ők egyáltalán nem vetik meg a takarékbetétek, ingatlan birtokok kebeldagasztó tudatának örömét.

A nagyzolás

nem tartozik a legszebb emberi tulajdonságok közé, s kétszeresen visszataszító, ha pártok és mozgalmak művelik. Úgylátszik, az úrhatnámságnak ebbe a bűnébe napról-napra jobban beleesik a hazai szociáldemokrácia is, amelyről mindenki tudja pedig: hogy ábrándultak ki belőle a tömegek, hogy hagyták ott vöröskalapácsos emberét, mióta egyszer már bebizonyította, hogy semmi közösséget nem érez a nemzet nagy ügyeivel. A Conti-utca semmit se látszik törődni a marxizmus megtépázott tekintélyével, fogyatkozó hitelével, s az elvtársak, valahányszor dobogóhoz jutnak, vagy megszólalnak a Népszava hasábjain, még mindig hatalmi többesben szónokolnak. A dolgozók nevében követelődznek, rájuk hivatkoznak, a milliókra, akiknek izmain, erőfeszítésén a nemzeti jövendő felépül s az ő verejtékük mutogatják, mint jogcímet ahhoz, hogy beleavatkozzanak az ország politikai, társadalmi és szociális életébe, sőt — vezetőszerepet arrogáljanak maguknak. Érdemes volna egyszer statisztikát készíteni arról, hogy hány kezemunkájából, vagy elméjének szakadatlan töredelméből élő ember van Magyarországon, akinek soha esze ágába se jutott prókátorul felkérni, ügyeinek, érdekeinek képviseletével megbízni Marx-Mardochaj hazai hithirdetőit... Alighanem lehülne kissé az elvtársak szenvedélye és egyszeriben kisebbségi érzéssé változnék hatalmi mániája is, mert kiderülne, hogy a félrevezetetteknek töredékes kis csoportján kívül százezrek és milliók vannak, akik semmiféle közösséget nem hajlandók vállalni velük, s akik, ha módjuk volna hozzá, a világ legnagyobb népgyűlésén tiltakoznának ellene, hogy szakadatlanul rájuk hivatkozzanak. Nemcsak azokról beszélünk, akik sohase voltak semmiféle kapcsolatban az osztályharcos forradalom szektáriánusaival, de azokról is, akiknek módjuk volt közelről megismerni az elvtársak igazi szándékait, céljait, s kiábrándultan fordítottak hátat a materializmus politikai és társadalmi tanainak. Jobban tennék hát, ha kellő szerénységet tanulnának, sűrűn gyakorolnák a reális gondolkodás tudományát, s lemondanának a nagyzolásról...

Kavarog

a világpolitika nagy boszorkánykonyhájának üstjében a legfrissebb bolsevista főzet, amelyet fanyalgó arccal kóstolgatnak a demokrata államférfiak már jó idő óta és sehogy se tudnak megállapodni abban: — milyen fűszereket kevertek a moszkvai szakácsok a zavaros lébe, s hogy vajjon kinek a számára lesz ez az étek — feketeleves... Molytalanított vén demokraták és kelekótya ifjú világboldogítók azt magyarázzák, hogy a Molotov elvtárs által meghirdetett nagy szabadság a szovjetunió szövetséges államainak ajándékozott külpolitikai függetlenség, s a katonatartás joga voltaképpen nem más, mint a bolsevizmus belügye, egy kis közigazgatási reform. Akinek szemét nem homályosította el, látását nem gyöngítette meg az ostobaság hályoga, azok viszont tudják, hogy a Kreml egyik legnagyobb ütőkártyáját játszotta ki nyugati szövetségeseivel szemben, s a baskirdoknak, voguloknak, osztyákoknak, cserkeszeknek osztogatott jogok csak a nemzetközi tárgyalások asztala körül leadott szavazatok arányát kívánják befolyásolni... Tizenhat bolsevista köztársaság mindenre kész delegátusai ülnek majd szemközt az angol világbirodalom és Amerika képviselőivel, s amikor dönteni kell: — ennek a tizenhat voksnak a többsége billenti a szovjet javára a tanácskozások mérlegét. Ez a pofon módjára egyszerű magyarázat Sztalinék elhatározására, de természetesen ez csak egyik ok, a másik az európai kisnemzetek, a szovjettel szomszédos országok éberségének figyelmének és rettegésének elaltatási szándéka. A nagy görögtűzzel kihirdetett szabadságot csábításnak szeretnék alkalmazni Moszkvában, s megkönnyíteni a rózsaszínű, vagy egészen vörös demokrata csoportok helyzetét, amelyek Európában szerteszét évek óta azzal foglalkoznak, hogy megmagyarázzák: mennyire nem félelmetes dolog a bolsevizmus, s milyen kívánatos dolog hatalmának árnyékában élni. Ezek az önkéntes agitátorok most mutatós érvet kaptak Molotovéktól, s még tágabb torokkal hirdethetik, ha akad még nemzeti társadalom, amely ezt a bódítószert lenyeli, hogy annak a népnek szabadságát és függetlenségét, amely önként ajánlkozik fel szövetségesnek, Moszkva egyetlen ujjal se bántja majd, sőt módot nyújt neki kiélni minden nemzeti vágyát. A politikai feketepiac dugárujaként így próbálják a bolsevisták becsempészni az európai népek lelkébe az álmos közönyt, vagy a naiv hiszékenységet, — hogy milyen sikerrel, nem is lehet kétséges, hiszen ezen a tájon túlontúl jól ismerik már a világ forradalmasítására törő, minden kultúrát, nemzeti önérzetet megtipró marxizmust éppen úgy, mint a hatalmi tébolyba esett pánszláv-kommunizmus igazi szándékait. Arra, persze, hogy vajjon a moszkvai nagy függetlenségi komédiának voltak-e belpolitikai indítékai is, majd csak a jövendő történetírása felelhet, de alighanem van valami belső forrongás a szovjet roppant kiterjedésű határai között, hiszen ebben a háborúban éppen úgy, mint Anglia tette vazallus népeivel, Sztalinék is elsősorban a nem orosz tömegeket használták fel ágyútölteléknek, s ezek a kivérzett, embertelenül sokat szenvedett „szövetséges köztársaságok" talán követelni kezdtek valami ellenértéket áldozataikért...

Vakság,

vagy tudatlanság kell ahhoz, hogy valaki másképp ítélje meg a moszkvai komédiát, s annak, aki nem látja ilyen világosan az események jelentőségét, szerény önuralommal hallgatni kéne. Mégis azt látjuk, hogy néhány tájékozatlan, de a bölcseség szerepében szívesen tetszelgő hazai publicistaövendékünk is hozzászól a dologhoz, s bámulatos ékesszólással igyekszik bebizonyítani, hogy most aztán már nyugodtan megfordíthatják fejük alatt a gondoktól átforrósodott kispárnát az európai nemzetek, köztük természetesen mi, magyarok is, s boldog horkolással aludhatjuk álmainkat, amíg majd az igazi demokrácia kakasa elkukorékolja a hajnalt. Hiszen, — mondják kegyetlen okossággal, — a moszkvai elhatározás igen nagy mértékben megszilárdította öreg földrészünkön a kisnépek helyzetét...! A polgári baloldal béljósai már eddig is meghökkentették néhány ilyen bölcseséggel a nemzeti közvéleményt, amellyel el akárják hitetni, hogy e hazában senki se drukkolhat másért, senki se fohászkodhatik zárt ajtaja és behajtott ablaka mögött őszintén egyébért, mint a demokráciák diadaláért, mert csak ez a győzelem hozhatja meg számunkra az igazi szabadságot, csak ez lehet szívünknek elegendő biztosíték arra, hogy „Magyarország magyar ország maradhasson". Az ő gondolkodásukat, hitüket egy pillanatra se zavarták meg olyan jelentéktelen tények, hogy egyszer már módunk volt testünkön tapasztalni ennek a demokráciának érvényesülését, s hogy ez a demokrácia a mi szemünkben alaposan levizsgázott, amikor húsz esztendeig egy árva ákácfát, egy meglábolható határfolyót se volt hajlandó visszaadni Magyarországnak. Most ugyanezek az augurok a bolsevizmus kívánatos barátságát próbálják szinte ráerőszakolni a magyarságra, vagy ha nem is mennek el addig a kívánságig, hogy boruljunk Sztalin kebelére, legalább annyit szeretnének elérni: üzzük el aggodalmainkat, ejtsük ölünkbe a kezünket, s talán mondjunk le a védekezés szándékáról is. Hiszen ez a bolsevizmus nem akar mitőlünk elvenni semmit, sőt a függetlenség és szabadság eszményeit kínálja olyan csekély ellenszolgáltatásért, hogy hatalomra engedünk jutni egy szovjettel barátságos rendszert. Mit gondolnak vajjon Dessewffy Gyula grófék: — ez-e a mi egyetlen álmunk? S hogy nincs-e csakugyan egyéb tennivalónk, mint lemondani az önvédelemnek még szándékáról is, az ő tanácsaik és elegáns megnyugtatásaik kedvéért? S nem találják-e úgy, hogy amit művelnek, nagyon is hasonlít egy másik gróf: — Károlyi Mihály tevékenységére?

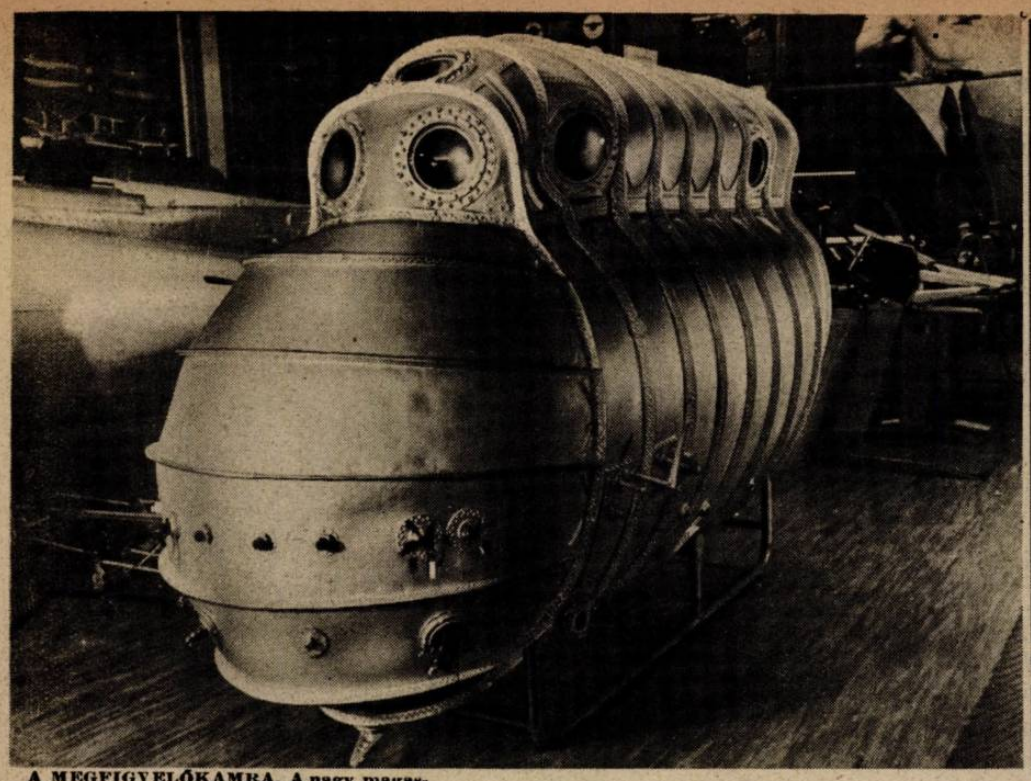

A MEGFIGYELŐKAMRA. A nagy magasság zavaró hatásait, melyek az emberi szervezetben jelentkeznek, tökéletes építésű megfigyelő fülke küszöböli ki. Itt épp úgy dolgozhatik a személyzet, mint a földön, ugyanolyan levegőben és légnyomás alatt

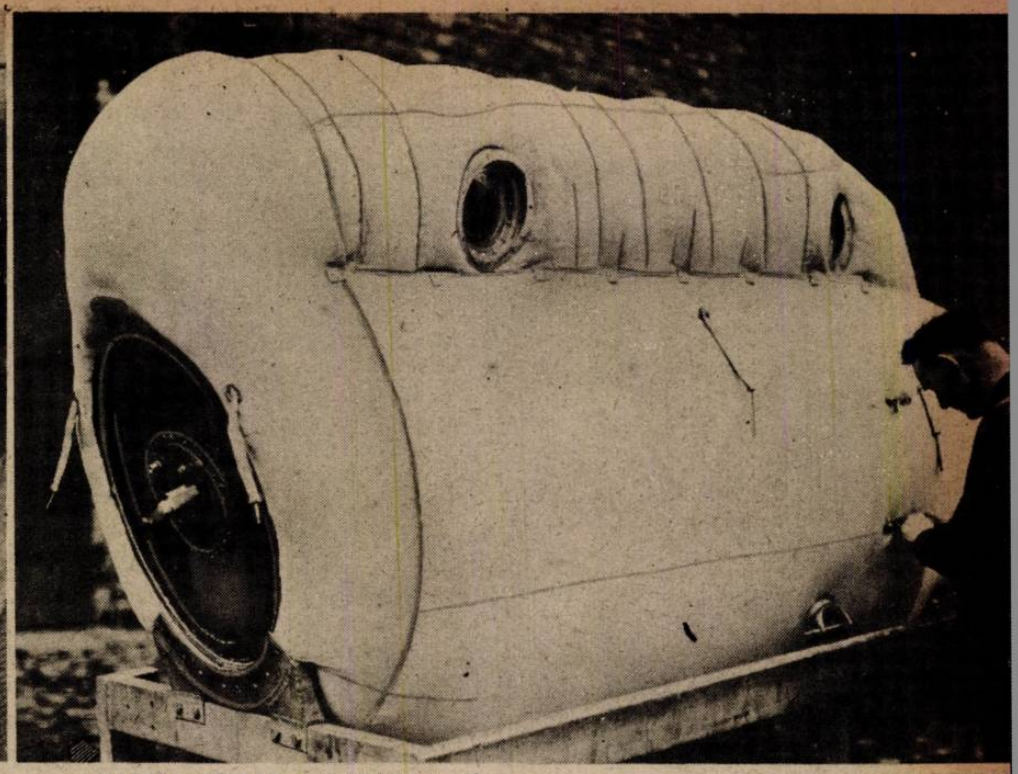

»VATTABÉLÉST« kap a különleges gép törzse a külső borítás alatt

Ahol már fellegek sejárnak

Óriásléptekkel halad a repüléstechnika. Új meg új modellek készülnek a gyárakban, nemrég még elképzelhetetlen erejű és sebességű motorok s mind tökéletesebb formájú gépek. A mérnökök versengenek, a tervezők éjjel-nappal dolgoznak, hogy minél tökéletesebb fegyvereket adjanak a döntésért harcoló katona kezébe. Ez a munka ezerféle irányú, s egyik legfontosabb tényezője mostanában a sztratoszférarepülés feltételeinek pontos kikutatása is. Külön modelleket készülnek, amelyekkel bátor pilóták, meteorológusok, navigátorok szállnak fel, hogy tízezer méter fölött észleleteket gyüjtsenek. Hónapokba kerül, amíg minden tapasztalatot kiértékelnek, s átnyújtanak a tervezőknek, akik aztán az adatok birtokában elkészítik a fellegek fölött szálló óriás-bombázók kis modelljeit, s a gyárakban megkezdődhetik a próbák után a tömeges előállítás . . .

UTKÖZBEN . . . A kisérő gép elvált a felfelé igyekvőtől. A tiszta égen magánosan lebeg a kisérleti gép, — eltitkolt magasságban . . .

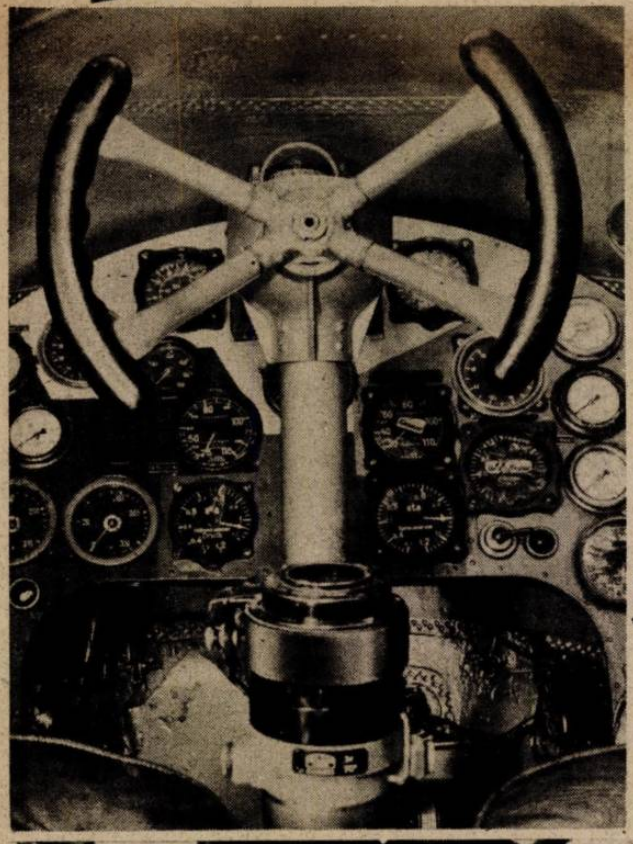

A MŰSZERFAL. Ennyiféle eszközre kell figyelnie a sztratoszféra gép vezetőjének . . .

NEHÉZ A LÉLEGZÉS, már 4000 méter felett, pedig még feljebb emelkednek a végtelen magasságba a bátor repülők, akik oxigénes tömlőből pótolják a ritkás levegőt . . . A vezető figyelmének teljes megfeszítésével dolgozik s társa tudományos jegyzeteket készít megfigyeléseiről

MŰSZEREK EGÉSZ SORA egészíti ki a személyzet észleleteit. A légnyomás, a hőmérséklet, a szél ereje, iránya, mind-mind rákerül a mérőeszközük lapjaira, a starttól a leszállás pillanatáig

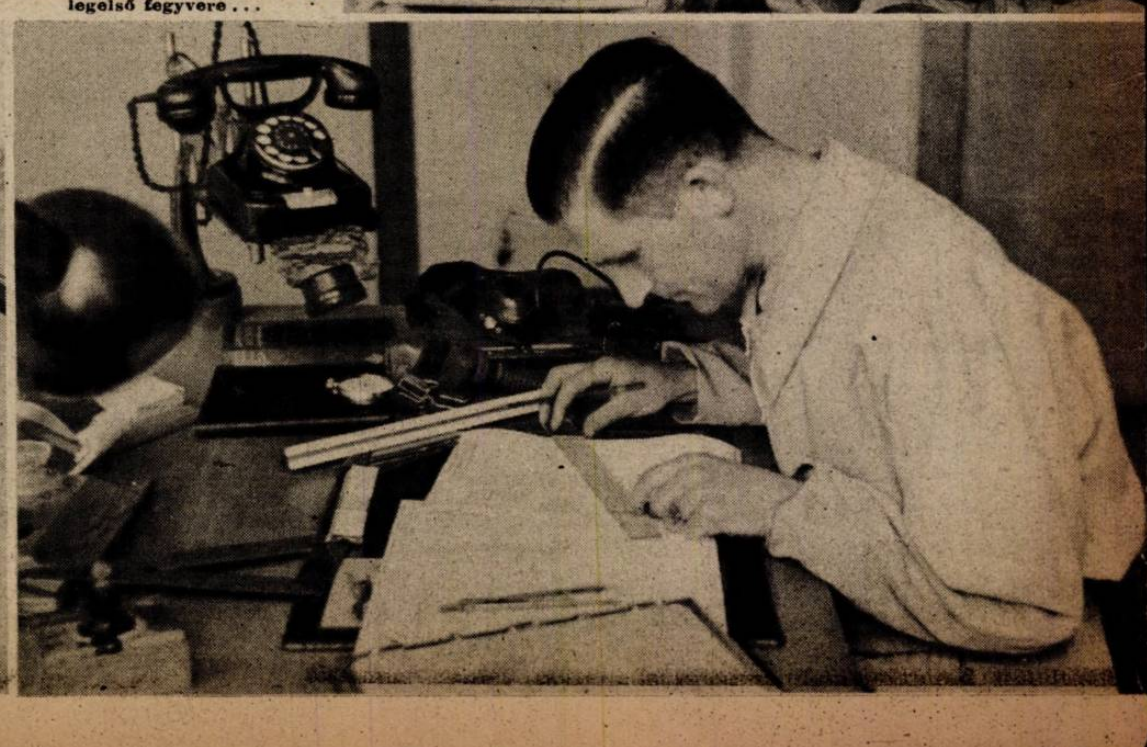

KIÉRTÉKELIK A TAPASZTALATOKAT. A sztratoszféra-repülés minden adatát gondosan feljegyzik és hasznositják, a feltalálók éppen úgy, mint a repülésügyi szakértők . . . A tudomány a modern hadvezetés legelső fegyvere . . .

BÜSZKESÉGÜNK: A MAGYAR CSENDŐR

LOVASJÁRŐR A HATÁRBAN: A szétszórt tanyák között váratlanul hol itt, hol ott bukkanak fel a csendőrök. A legkisebb rendellenesség sem kerüli el figyelmüket, éberen őrködnek a vidék biztonsága és nyugalma felett . . .

PORTYÁZÁS A BEHAVAZOTT ERDŐKBEN. Különösen a határvidékeken fontos, hogy gyanus és veszélyes elemek ne szivárogjanak át az erdők védelmében. Felelősségteljes és nehéz munka az ellenőrzés: A magános járőrnek helyén kell legyen a szive és az esze, minden bokor mögül veszély leskelődhet csendőreinkre →

ÉRTELEM, BÁTORSÁG ÉS FEGYELMEZETTSÉG: ezek a tulajdonságok avatják világhírűvé kakastollas derék csendőreinket!

Magyar képhirado

EZÜSTKALÁSZOS GAZDÁKAT AVATTAK MEZŐTURON

MEZŐTÚR—CSUGARI-tanyák gazdaközönsége nagy lelkesedéssel és érdeklődéssel vett részt az ezüstkalászos gazdatanfolyamon. Felvételünk a záróvizsgán készült →

MÉG EGY UTOLSÓ kérdés és a vizsgálóbizottság kiállítja a bizonyítványt, a gazda megkapja az ezüstkalászos jelvényt ←

A TURISTA SZÖVETSÉG mentőjárőr-gyakorlatokat rendezett a budai hegyekben. A «sebesültet» elsősegélyben részesítik és kötelekből rögtönzött hordágyon szállítják a segélyhelyre ←

ALIG MULT ÖT PERCE, hogy elhangzott az «ébresztő», de 32 vidám fiú máris fut a kis hegyipatak jeges vizéhez

↑ A MOSDÁST — úgy mint katónáknál — csukló-gyakorlat követi, azután ...

... tiszta puskával, bakancsosal, hiánytalan gombokkal, rendbehozott ruházattal felállnak kihallgatásra ↓

REGGELI UTÁN felszerel a szakasz, vidám nóta csendül a fiatal férfiajkakon s visszhangzik a völgyön, a hegyeken: «Esik eső, szép csendesen esik, tavasz akar lenni...» A felázott gyakorlótérre vonulnak, hogy...

Szép élet a katonaélet...

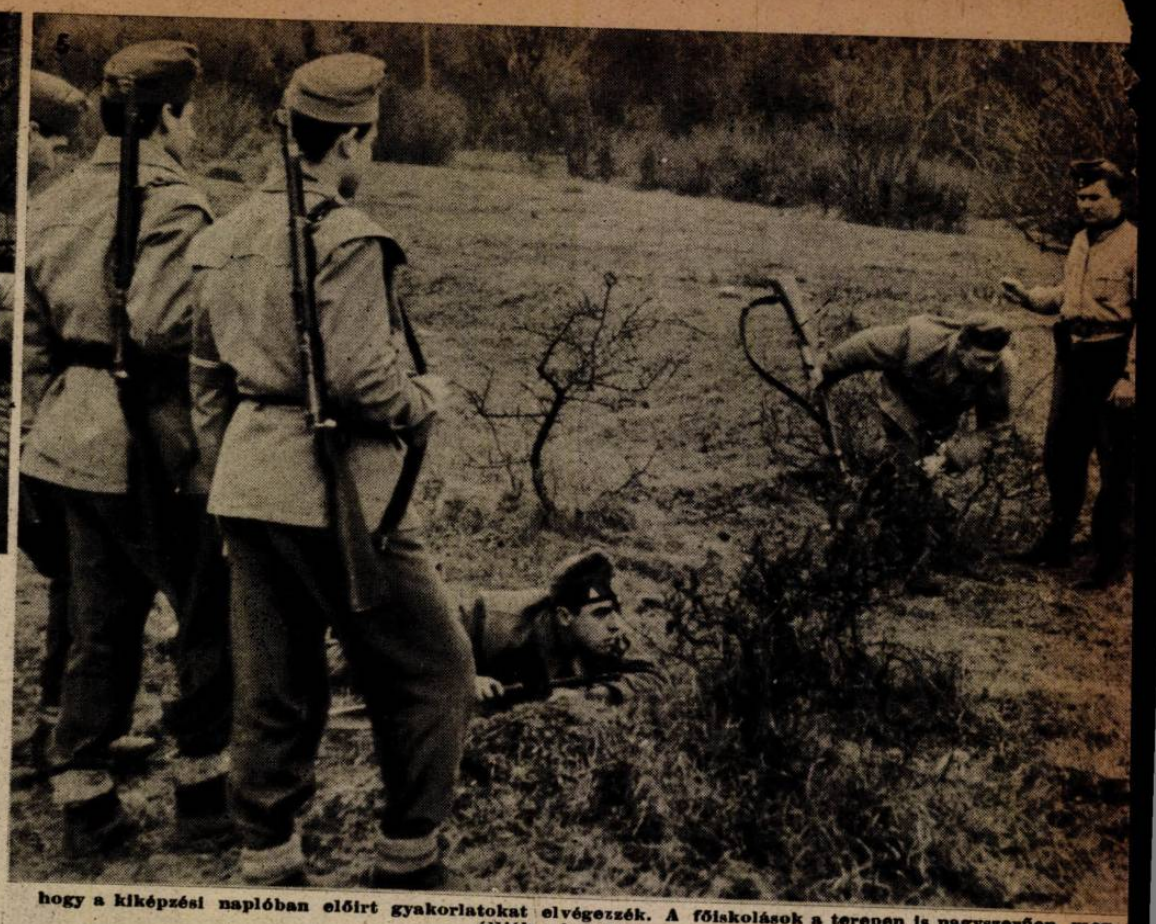

hogy a kiképzési naplóban előírt gyakorlatokat elvégezzék. A főiskolások a terepen is nagyszerűen megállják a helyüket...

»LÓRÉ« MINT KÖZLEKEDÉSI ESZKÖZ. A folyammá változott völgyben, az árral borított uton nagyszerű szolgálatot tesz, — de...

↑... NEM ÚGY VISSZAFELÉ! Pukaszijjakból készült kötéllel a parton, kőről-kőre, sziklárói-sziklára ugrálva majd egy órás munkával kell megdolgozni a tizperces útért...

EGYETEMI HALLGATÓK A LEVENTE TÁBORBAN

Új nemzedék nevelkedik a háborús Magyarország földjén. Kemény, öntudatos nemzedék, amely a mult katona-szellemének hagyományait melengeti szivében, határozott felfogása van a haza, család, magyarság igazi eszményeiről. Ez a nemzedék itt jár közöttünk; felismerhetjük magabiztos tekintetéről, szerény, mégis kemény fellépéséről, s arról a leventesapkáról, amelyet tanoncok, munkásifjak és az egyetemi hallgatók egyformán büszkén viselnek. Erdők mélyén, havas hegyek széljárta ormain épült menedékházakban, szellős barakkokban táborozásra gyűlnek a főiskolák hallgatói és az egyetemek polgárai, hogy megtanulják a kemény és áldozatos élet törvényeit, az engedelmesség szigorú szabályát, amelynek gyakorlása nélkül nem lehet senki jó parancsoló... Biztos tudású, jól kiképzett vezetők, ideális tartalékos tisztjelöltek, a jövő ifjúságának erőskezű irányítói válnak azokból, akik e táborokban ízlelik meg a katonáskodás férfias örömét, s tanulják meg legyőzni a viszontagságokat!

(Jánosffy Endre felvételei)

TÁJÉKOZÓDÁS iránytű és térkép segítségével a Börzsöny-hegységben egyik menetgyakorlaton. Cél: a Csóványos havas csúcsa

A «SZOLGÁLAT» kötelessége tűzelővel ellátni a tábort

NÓTASZÓT VISZ AZ ESTI SZÉL, ropogva ég a hatalmas gula, szikrák táncolnak a levegőben...

A VARRÁST ÉS RUHAFOLTOZÁST nem egyetemi hallgatóknak találták ki, de mint mindenben, — ebben is megállták a helyüket. Igaz, kicsit túlnagyok az öltések, de a cél a fontos: ne szakadjon a ruha tovább...

NAGY A SIKER a «tűzevők» mutatós száma után...

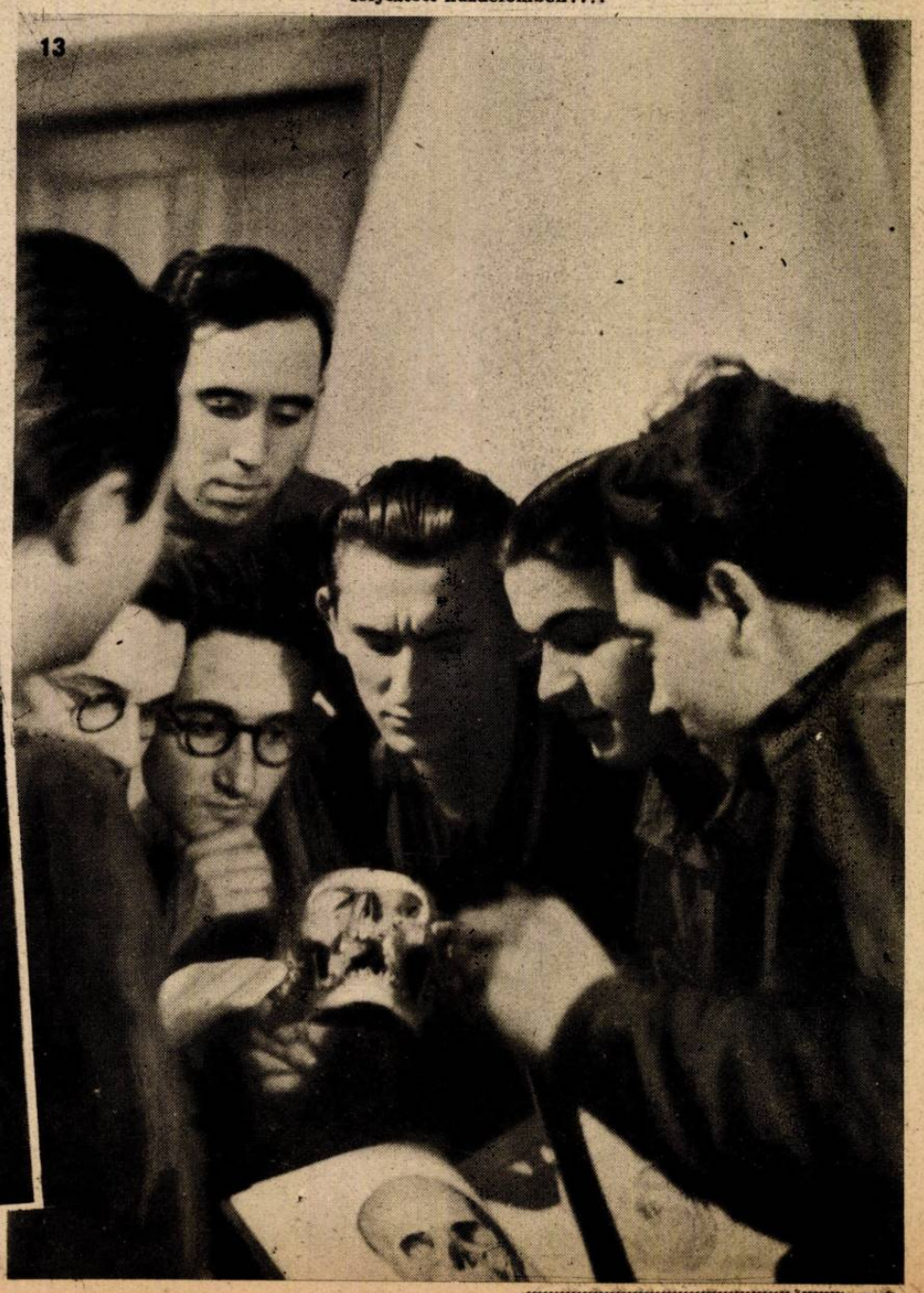

AZ ORVOSNÖVENDÉKEK anatomiai ismeretének feleleventése sem hiányzik az esti programmból. Az előadások elmulasztását így igyekeznek ellensúlyozni... Könyv, tudás és fegyver az új magyar ifjúság ereje és nemzeti feladatának biztosítéka a jövendőért folytatott küzdelemben!...

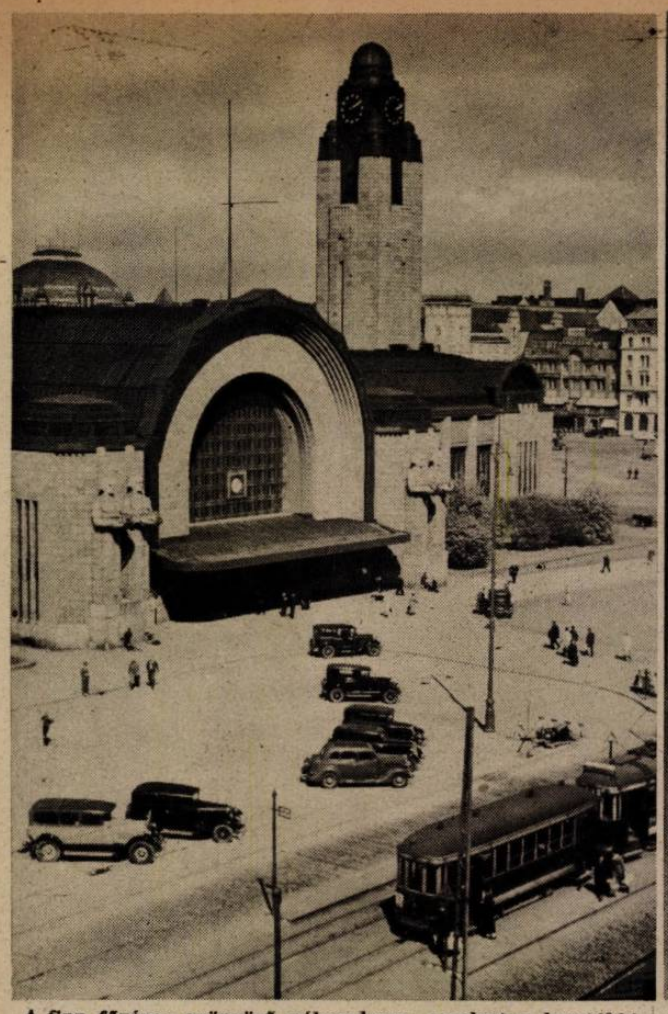

A finn főváros gyönyörű pályaudvara, amelyet a legutóbbi szovjet terrortámadás bombái rombadöntöttek

Egy gótikus templom romjai, az eltemetett oltárral, a bolsevisták látogatása után...

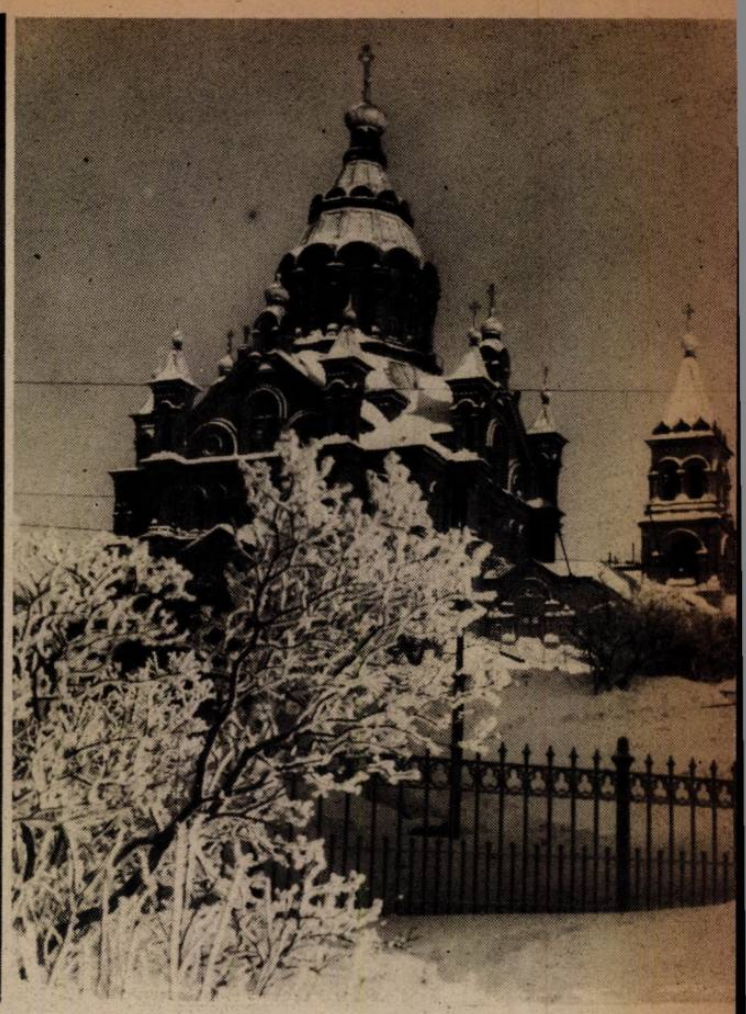

A csodálatos szépségű székesegyház. Egyelőre még megkímélte a véletlen...

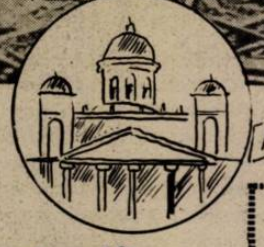

VILÁG

Portugália: A gazdasági és kulturértékek gigantikus pusztulása közben a semleges Portugália nyugodtan építkezik. A matinkai gázművek új telepét most avatta fel a pénzügyminiszter a mitilenei hercegérsek jelenlétében ←

Washington: Mac Arthur elvállalta az amerikai elnökjelöltséget

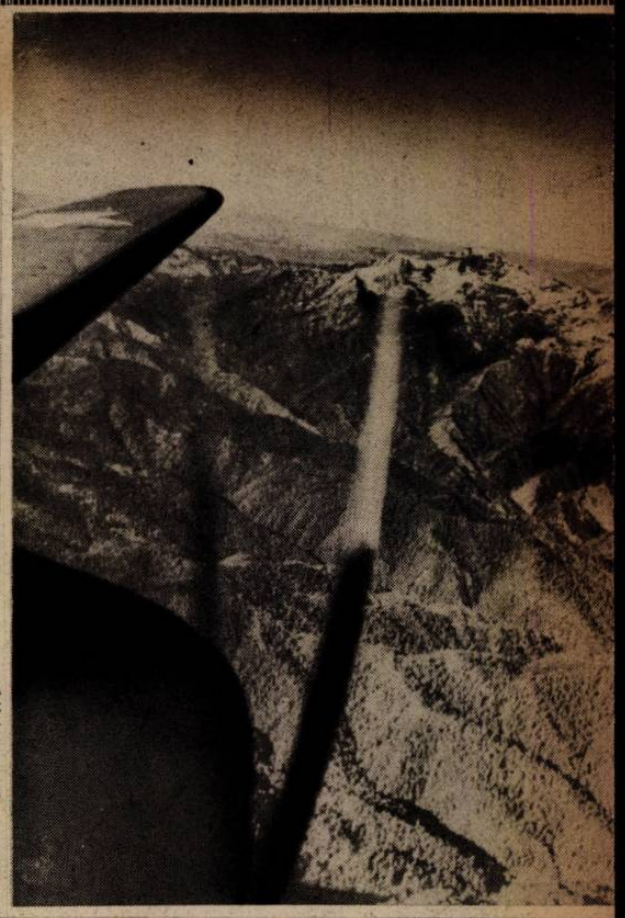

↓ A félig rombadőlt városban zsinagógát építettek engesztelésül a zsidóknak, de az olasz lakosság éhezik. Ez a kép a londoni Timesben jelent meg az amerikai vöröskereszt kenyérosztó akciójáról...

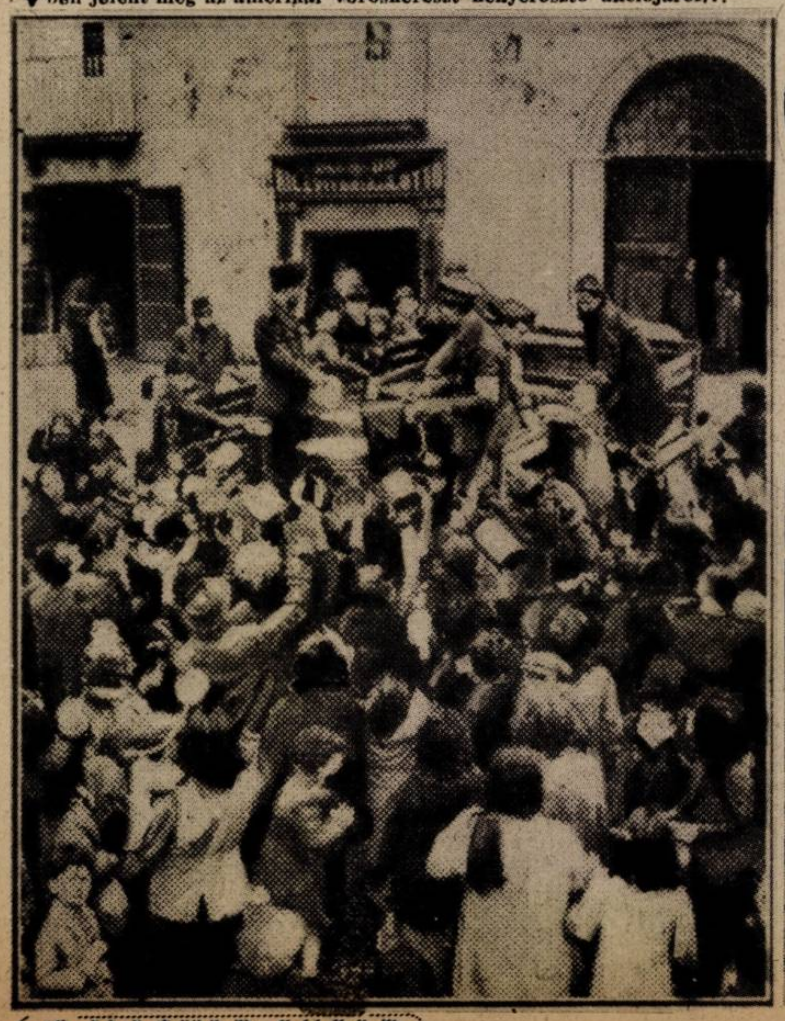

India: Mióta a burmai utat japán fegyverek őrzik, Csangkaisek csak légi uton kaphat segítséget az angoloktól. S ez a „közlekedés" nagyon nehéz, mert a Himalája fellegekbe nyúló ormai fölött kell a szállító gépeknek átjutni, nagyon rossz légköri viszonyok között →

↓ A vezéri főhadiszállásról hazatért Quisling norvég miniszterelnököt ünnepélyesen fogadták az oslói repülőtéren

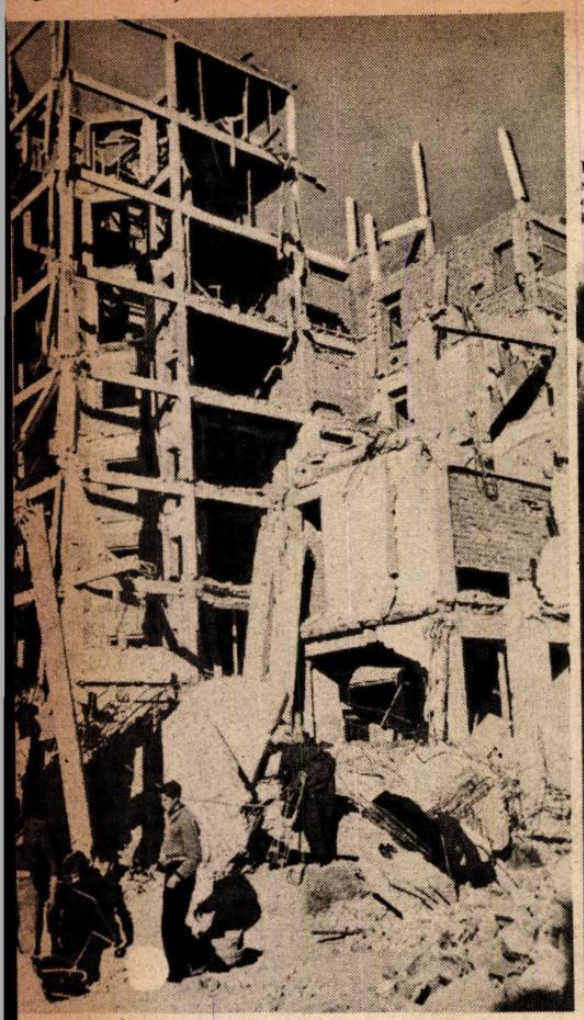

Ismeretlen okból összeomlott a spanyol főváros Salamanda-negyedében egy épülő nyolcemeletes bérház. A romok alatt 130 munkás lelte halálát

A legnagyobb német tánckomikus, Ervin Hoffmann legújabb kompozícióját, az „Öreg koldust" mutatja be. Az óriási sikert aratott tánckölteméný néhány kifejező jelenetét mutatjuk be

UJSÁG

Bréma: A híres állatkert öreg oroszlánján sebészi műtétet kell végezni. A veszedelmes „páciens" már elkábultan hever, de az orvos azért kissé izgatott

Kasuiki Miura, a japán kormány most kinevezett első zágrábi követe repülőgépen megérkezett a horvát fővárosba

A nápolyi Muzeo Nationale megmentett műkincseit a német katonai parancsnokság átadta az olasz hatóságoknak. Az angolszász „műkereskedők" más módszert alkalmaztak, ők Newyorkba és Londonba szállították a szicíliai és délolaszországi relikviákat és — elárverezték a gyűjtők között...

VÖRÖS CSILLAG AFRIKA FELETT

A KOMMUNISTÁK AKNAMUNKÁJA A FRANCIA GYARMATOKON

A MAGYAR FUTÁR EREDETI KÉPSOROZATA

Egy kalandor-film fordulataival vetekedik mozgalmassága annak a történetnek, amelyet majd a háború után buzgó tudósok megírhatnak az északafrikai francia gyarmatok sorsáról. A szenvedélyes hatalmi szomjúságtól űzött, végtelenül hiú De Gaulle tábornoknak és egykori parancsnokának, Giraudnak a vezető szerepért való szívós harca, egymás híveinek csellel, erőszakkal való eltávolítása csak egyik motívuma a szövevényes regénynek, attól a naptól fogva, hogy Algírban a mult esztendő májusában megalakult a „nemzeti felszabadítási bizottság" és hozzáfogott a demokrata Északafrika megteremtéséhez... Az összeomláskor elmenekült képviselők, szenátorok, volt miniszterek, pártvezérek, akik a bukásba hajszolták Franciaországot, a népfrontos politikusok és a Petainéktől dezertált generálisok mind összegyűltek itt, hogy megmutassák: hogyan kell országot szervezni. Kívánatossá akarták tenni a megszállott anyaország előtt az igazán szabad demokráciát, s felkelteni a lelkekben a vágyat, hogy minél előbb visszatérjen francia földre is ez a boldogító uralom...

S miközben a Catroux generálissal is megszaporodott szövetkezés pompázó katonai parádékkal, lelkes nyilatkozatokkal, egy sebtében összeverbuvált ál-parlamenttel megkezdte „országszervező" tevékenységét, már júniusban Algírba érkezett Miszkjevics elvtárs, a moszkvai külügyi népbiztosság északafrikai kiküldöttje, aki ugyan nem sokat nyilatkozott, nem rendezett fogadásokat, de nagy hozzáértéssel megkezdte az egykori gyarmatok bolsevizálásának előkészítését.

Egyszerre felbukkantak a hithű francia kommunisták, Marty André, a katonaszökevény egykori képviselő, a spanyol polgárháború véreskezű hóhérja, s körülötte egy csapat rombolási vágytól égő zsidó. Megalakult a „tisztogató bizottság", amelynek nincsen egyéb célja, mint hogy a vezető állásokból eltávolítsa a polgári elemeket, ha még oly „radikálisak" is, megfertőzze a hadsereget, s egy napon magát De Gaullet, Giraud-t és Catrouxt-t is megfossza hatalmától, amely úgyis egyre jobban látszattá válik már... A demokratikus szabadság örve alatt féktelen bolsevista propaganda folyik, a kommunista ujságok Sztalin és a szovjet magasztalásával vannak tele, címlapjukon Sztalin és Lenin képe ékeskedik. Visinszkij intézi az egész földközi-tengeri térség bolsevizálásának ügyét, ő nyomatja a lapok, pamfletek, röpcédulák millióit, francia nyelven és arabul, az ő Moszkvában képzett agitátorai izgatják és uszítják a nélkülöző bennszülötteket, akik Angliától és Amerikától nem kapnak egy falat kenyeret, egy darab árut. S aki messziről nézi a kegyetlenül céltudatos rombolást, már látja: hogy emelkedik Algír és Casablanca egén mind magasabbra a szovjet ötágú, vörös csillaga...

↑ MONSIEUR CORTES, aki nem sokat szerepel a nyilvánosság előtt, de azért fontos személyiség. „tisztogatóbizottság" nyomozó szervének vezetője s majd az utókor állapítja meg: — hány gyilkosság terheli lelkiismeretét

JULES MACH szintén a választott nép fia, azonlelűi megszólalásig hasonlít a fiatal Blum Leóra, aki-nek unokaöccse. Ilyenformán kétszeres jogcíme van Északafrika „felszabadításában" közreműködni ←

PIERRE COT, az egykori légügyi miniszter, aki elpanamázta a francia repülőflottát, de a vörös spanyoloknak igen szívesen szállított bombázó gépeket. Ő az összekötő Roosevelt és az algíri bizottság között →

Casablanca

„AHOL A TISZTOGATÓ BIZOTTSÁG MŰKÖDIK"

Algír

Le général de Gaulle, ayant à

↑ OKET FÉNYKÉPEZIK . . . Ki meg De Gaulle és Catroux tábor jelentik a tekintélyt. Ők reprez tálnak, barátkoznak a muzulr vezetőkkel, — de a kulisszák mö nem sok a szavuk. Ott An Marty és Bogomolov elvtár intézkednek . . .

A „TISZTOGATÓBIZOTTSÁG hibbedt vezetője, a zsidó Jea Richard Bloch. A szalon-forrada márok tipikus képviselője, a nem tud vissza a gyakorlatba ← a vérontástól sem

ANDRÉ MARTY, a kip sevista, akit albacetei r becéznek az elvtársa spanyol po zonyította : r don gondolkoz demokratiz

e dans le département de Constantine

...es côtes le général Catroux, s'entretient avec les chefs musulmans

Au siège de « Liberté »

André MARTY, député de Paris, entouré de nos camarades Florimond BONTE, député de Paris, Jean CRISTOFOL, député de Marseille, François BILLOUX, député de Marseille (Diffusion Téléafrique) (Y. W. 40.003)

A NAGY QUADRUMVIRÁTUS... Az északafrikai bolsevista lapok nep-szerűsitik a vörös csillag uralmának előkészitőit

Les décisions du Conseil consultatif pour les affaires ...taliennes

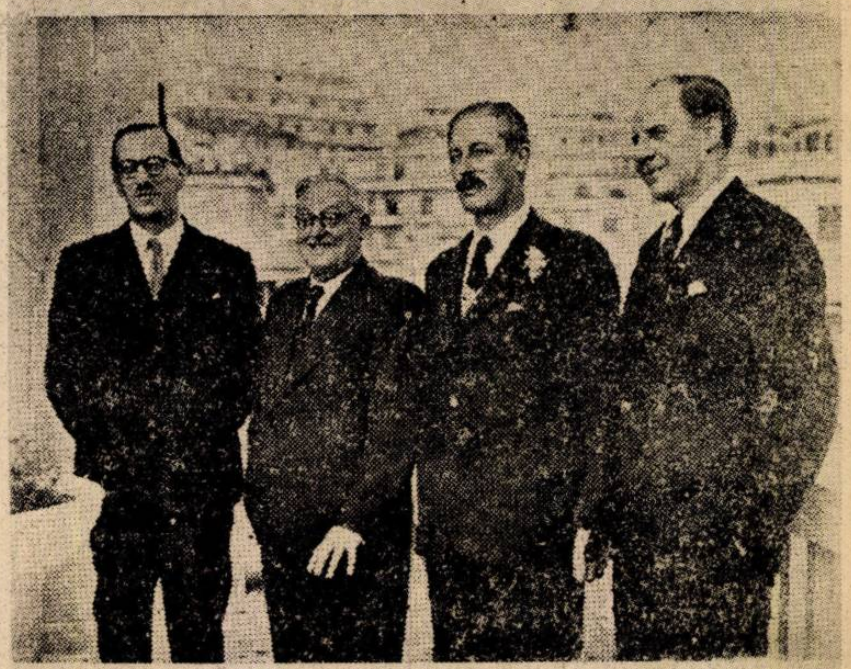

A la Commission Consultative de la ... De gauche à droite M. René Massigli, commissaire aux Affaires Etrangères dans le Comité Français de la Libération Nationale ; M. André Vysinsky, représentant l'U.R.S.S. ; M. Harold Mac Milan, représentant le Royaume-Uni, et M. Robert D. Murphy, représentant les Etats-Unis.
Staff Photo by Lyons THRU PWB (W. H. 2909)

...ált bol-...árosnak. Ő már a ...latt bebi-...orlati mó-...i népek

A VÉRENGZŐ CUKRÁSZ, a kispolgár Jacques Duclos, aki szereti a pompázó külsőségeket... Ő már régi bolsevista s otthon Franciaországban is a kommunista eszméket dicsérte vendegei előtt, akik egy fagylaltra betértek üzletébe →

VISINSZKIJ ELVTÁRS gen elégedett... A szövetségesek bizottságában neki van a legtöbb szava, s az ő szelleme lebeg Északafrika fölött is... ↑

KI AZ IDEÁL? Az algíri kommunista lap cimoldalának legelőkelőbb helyén Sztalin arcképe diszeleg... Nem az angolszász demokráciák államférfiai a példaképek, s még a bolsevizmus atyját, Lenint is háttérbe szoritják az élő vörös cár mellett...

SZAKÉRTŐ KEZEK irányitják az északafrikai propagandát... Az ujságoknak nincs egyetlen oldala se, amelyen ne magasztalnák a szovjet nagyságát, hatalmát, világtekintélyét — s a következtetést rábizzák a jámbor olvasóra...

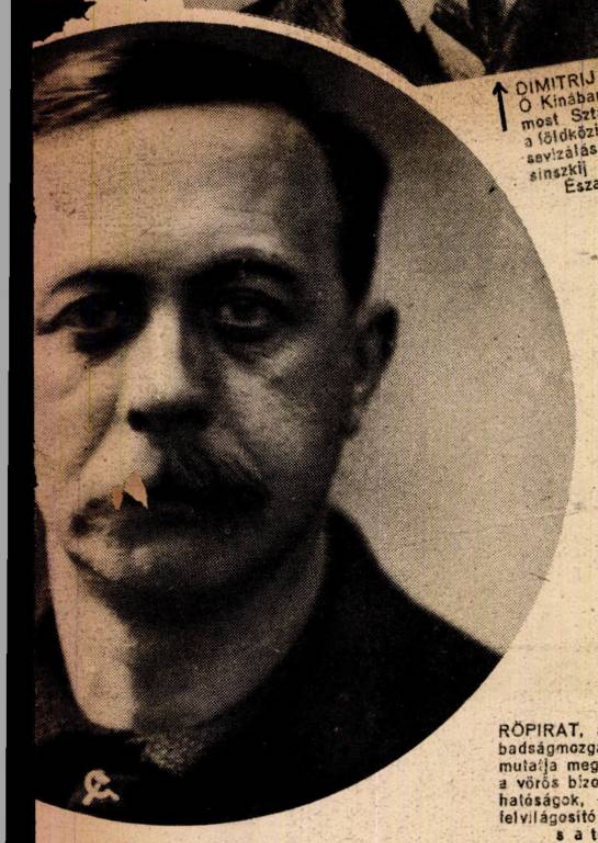

↑ DIMITRIJ BOGOMOLOV. Ő Kinában volt nagykövet, most Sztalin megbizásából a földközi tengeri térség bolsevizálásán fáradozó Visinszkij elvtársat képviseli Északafrikában...

RÖPIRAT, amely az északafrikai „szabadságmozgalom" vezéreinek igazi arcát mutatja meg. Hiába követnek el mindent a vörös bizottság utasitására a rendészeti hatóságok, — tizezerszámra terjesztik a felvilágositó iratokat Algirban, Rabatban, s a többi városokban is... ↓

LCHEVISME et GAULLISME en AFRIQUE du NORD

ANDRÉ MARTY, le "mutin de la mer Noire" le "boucher d'Albacète"

est à ALGER. Il est arrivé dans notre Afrique du Nord en qualité de commissaire auprès du gouvernement dissident. Il y est arrivé, venant tout droit de Moscou. Il y est arrivé pour y faire la loi : la loi de Moscou.

LA " LIBÉRATION " QUE LES ANGLO - AMÉRICAINS AVAIENT PROMISE AUX FRANÇAIS, IL Y A UN AN, EN DÉBARQUANT DANS NOTRE AFRIQUE DU NORD, A UN NOM :

ANDRÉ MARTY

d'André Marty nous sont connus depuis 20 ans :

...ois d'août 1923, adhérant avec fracas au Parti Communiste, André Marty ...résumés en ces termes :

« ABATTRE FONDAMENTALEMENT TOUT L'APPAREIL

A GYORS állás változtatás TITKA

SÁNCEKE SZÁNTJA A SZOVJETFÖLDÖN AZ ÚJ LÖVESZÁRKOKAT

A keleti arcvonalon a rugalmas védekezés sikerét nem csak a páratlan és harcedzett emberanyagnak, a tökéletes fegyvereknek és fölényes vezetésnek lehet tulajdonítani, hanem azoknak az ügyes technikai ötleteknek is, amelyek lehetővé teszik a leggyorsabb állásváltoztatást, a védelemre való villámgyors berendezkedést is. Ilyen eszköz a sánc-ásó eke, amelyet a téli hadjárat elejétől kezdve alkalmaz a német hadvezetőség. Képeink munkában mutatják be az egyszerű és mégis jól bevált szerszámot.

A HAVAS FENYVES SZÉLÉN kijelöli a parancsnok az új védőállás vonalát. A terep minden előnyét kihasználva készül majd el a lövészárok

RÁKAPCSOLJÁK A SÁNCEKÉT a hernyótalpas traktorra. Az óriás ekevas pontosan felszántja a leendő állás vonalát

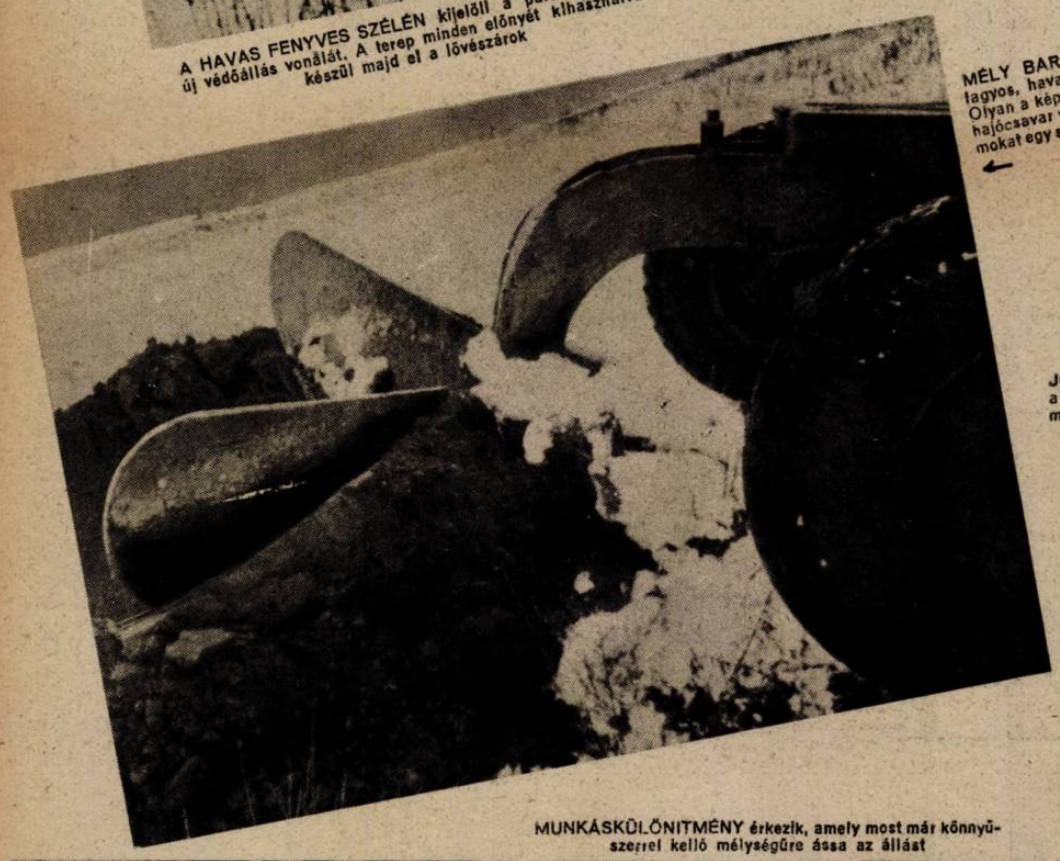

MÉLY BARÁZDÁT hasít a tagyos, havas földbe az eke. Olyan a kép, mintha egy óriás hajócsavar verné fekete hullámokat egy sűrű iszaptengerben ←

JÓ MÉTERNYI MÉLY a hevenyészett sánc, már most is fedezéket tudna nyújtani a védőknek →

MUNKÁSKÜLÖNITMÉNY érkezik, amely most már könnyűszerrel kellő mélységűre ássa az állást

KÉSZ A SÁNC . . . Embermagasságú már a mellvéd és az árokban is elég kényelmesen lehet mozogni. Néhány óra múlva elfoglalják helyüket a védőállásban a gránátosok

BOSNYÁK ÖNKÉNTESEK is részt vesznek a biztonságot örökké veszélyeztető bolsevista csoportok ellen vívott harcokban. A nagy helyi ismerettel rendelkező muzulmánoknak jó hasznát veszi a tisztogató csapatok parancsnoksága

BOSNYÁK JÁRŐR a havas fennsíkon. A falusi, bátor férfiak éberen őrködnek otthonuk békéjén és biztonságán

Szerbiának hegyein...

A szerbiai hegyekben garázdálkodó bolsevista bandák abban reménykedtek, hogy a rendkívül zord téli időszakban rövid pihenőhöz jutnak. A német véderőt és a faluk lakosságából toborzott önkéntes alakulatokat azonban nem riasztják vissza a legdermesztőbb hidegek és hóviharok sem: könyörtelenül a bandák nyomában maradnak s egyre szűkebb területre szorítják össze őket eredményes tisztogatóhadjáratuk során...

HEGYI VADÁSZOK indulnak egy banda-fészek kifüstölésére, az úttalan, kopár hegyek közt

A MONTENEGRÓI HATÁRON géppuskás őrjáratok figyelik a folyócska túlsó partján a legkisebb mozgást is. Az egyszer megtisztított területre már nem tudnak visszaszivárogni Tito bolsevistái...

KOMOLY VÁLLALKOZÁSOK ↑ számolják fel a kommunista bandákat. A német hadvezetőség pánc-célos eróket vonultat fel a nehéz terepen

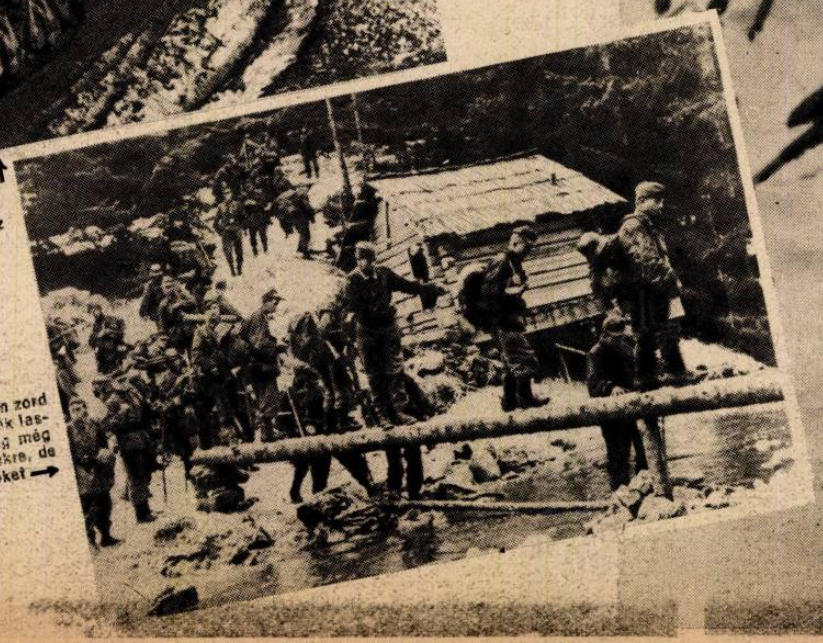

TÉLI CSATA FOLYIK a Balkán zord vidékein is... A partizán-bandák lassan visszavonulnak az egy ideig még menedéket adó hegyi búvóhelyekre, de az üldözők ide is követik őket →

SZAKADATLANUL DOLGOZNAK A NÉMET ÁGYÚK az Apriliától-nyugatra megindított ellentámadás sikerének biztosítására. Az ágyú závárzata körül valóságos gázfelhő keletkezik a gyors tüzeléstől . . .

A MONTE CASSINO ÁRCVONALSZAKASZÁN. Gyönyörű középkori helyiségek körül tombol a harc s az angolszász repülőgépek nem kímélik a mult kulturemlékeit . . .

VÉRES HARCOK

Mialatt a végtelen oroszországi térségben százkilométeres mélységekben hullámzik a harc a két ellenfél között, Itália földjén úgyszólván minden talpalatnyi területért napokig dúló, elkeseredett csaták folynak. Az Abruzzok havas csúcsai, zordsziklás hágói, a Monte Cassino tömbjének meredek lejtői, s a rommálött város házai óráról-órára váltakozóan cserélnek gazdát. A tüzérségi pergőtűzzel és nagy túlerővel indított támadások nagy áldozatok árán előre lendülnek

MEGREKEDT AZ ANGOL UTÁNPÓTLÁSI GÉPKOCSI a feneketlen olasz sárban. Érdekes jelenség, hogy az angolok már sok nőt alkalmaznak a forgalmat lebonyolító katonai alakulatokban is . . .

ANGOL SEBESÜLT a nettunói csatatéren. Angol vöröskeresztes nővér kötözi be a tűzvonalból kimentett katonát . . .

»ANGOL« FOGLYOK SORAKOZÓJA a Monte Cassinóban vívott utcai harc után. Csodálatos népegyveleget tömnek az angolok a rohamra küldött zászlóaljakba, a világ minden részéből összeszedett katonákat, akiknek egyetlen közös ismertetőjele az — egyenruha . . . →

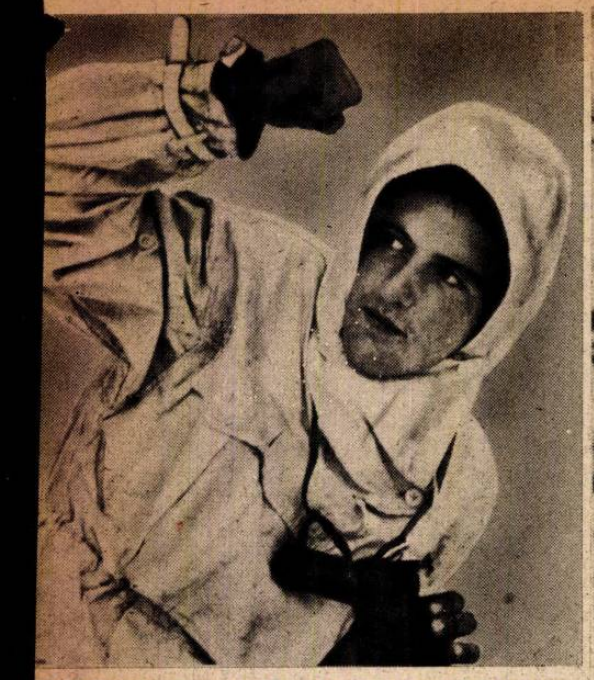

...000 MÉTERES MAGASSÁGBAN az Abruzzok hegylán-...latán. A járőrparancsnok már látja a hegy lábánál ...z angol állásokat s figyelmeztetően int katonáinak...

A SZIKLÁKHOZ LAPULVA, életveszélyes, keskeny csapáson haladnak előre a német katonák a kitűzött cél felé, a 2000 méteres hegycsúcsra. Már csak 50 nehéz métert kell leküzdeni

OLASZORSZÁGBAN

ugyan, de aztán következik a német gránátosok ellenlökése, s a londoni hadijelentésben már nem érdemes megemlíteni a „helyi sikert" sem... A nettunoi hídfőállásban Kesselring katonai acélgyűrűje egyre jobban összeszorítja az inváziós csapatokat, amelyek súlyos veszteségeket szenvednek. Nem hiába mondta Churchill az alsóházban az olaszországi hadműveletekről, hogy Itáliában „rossz az idő"... Valóban nem járnak kedvező napok a demokráciák vállalkozására ezen a földön!

8. ANGOL HADSEREG nehezen mozog előre az olasz front ...eleti részén, ahol jelenleg a völgyeket is belepte a hó...

AMI 2000 MÉTER MAGASBÓL A NÉMET JÁRŐR ELÉ TÁRUL... A kis olasz község az angolok kezén van, akik nem is sejtik, hogy milyen közel rejtőzködik a veszedelem, az ellenséges géppuska...

A PUSZTULÁS MEGRÁZÓ KÉPE BARI KIKÖTŐJÉBEN! A német légierő egy lőszerrel zsúfolásig megrakott angol hajót a levegőbe repített s a borzalmas robbanás 16 angolszász hajót megsemmisített...

MONTGOMERY TŰZÉREI a szeszélyes időjárással is viaskodnak az Apenninekben. Vastag hóréteg alól kell kiemelni a lőszerládákat az afrikai hőséghez szokott angol katonáknak...

HADIJELENTÉSEK,

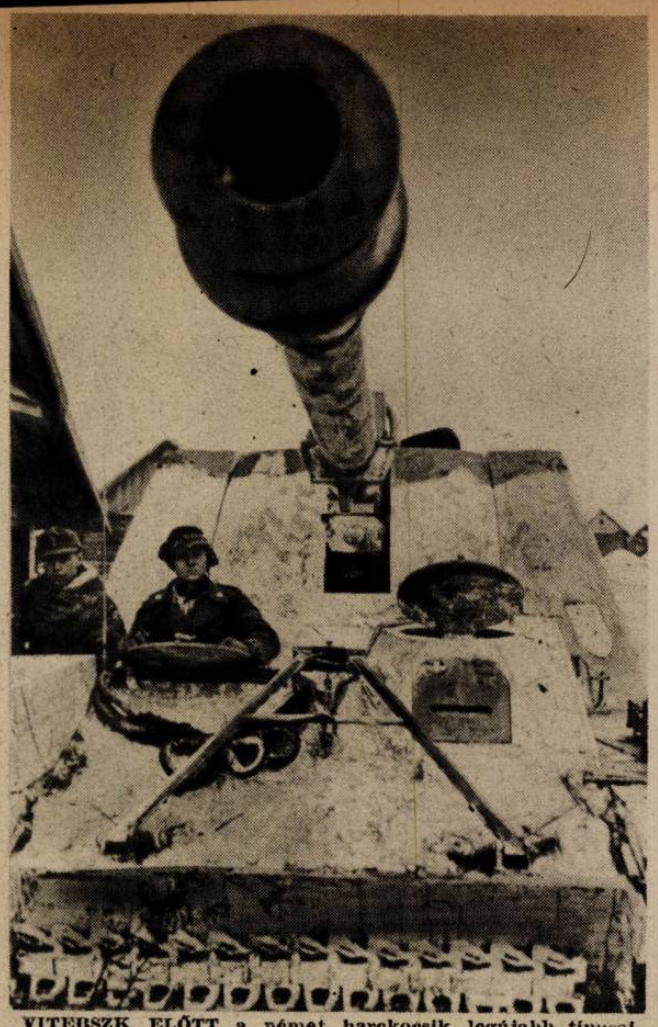

VITEBSZK ELŐTT a német harckocsik legújabb típusai avatkoztak bele a megújuló csatába

Hull ultimátumszerű követelést intézett a *szabadságáért és függetlenségéért harcoló finn nemzethez az elmúlott héten és az amerikai szónak a bolsevista bombazápor adott kegyetlen erőnyomatékot: Helsinkit, a testvérnemzet fővárosát vad rohamokban támadták a szovjet repülőkötelékei...* Nincs Európában demokratikusabb állam Suominál, s lám, ezt a demokráciát se szabad már védelmezni, mert Moszkvának nem teszik és a jelek szerint *az angolszász diplomácia kénytelen nemcsak meghátrálni a Kreml előtt, de szégyenletesen támogatni is a legvitézebb és legbecsületesebb kis nemzet leigázására törő moszkovita szándékot!* A farizeus és nagyképű nyilatkozatok semmit se érnek, a kegyetlen valósággal szemben minden hitelük széjjelfoszlik, s marad az egyetlen menedék, amiben a népek és országok még bízhatnak: *a védelemre markolt fegyver, az elszánt akarat, megoltalmazására a becsületnek és szabadságnak.* Ez a tanulsága az angolszászok magatartásának s értelmes ember elgondolhatik azon, hogy vajjon ha most, a háború közepén így érvényesülhet a legbarbárabb imperialista szándék, vajjon *mi történnék, ha a kapitalizmussal szövetkezett bolsevizmus a győző csizmájával léphetne a levert Európa mellére, miben volna a biztosíték valamennyi ország számára, hogy jogait tiszteletben tartják, s hol az erő, amely az erőszakkal szembeszegül..*

Moszkva kegyetlen céltudatossággal készül tervei megvalósítására, s a hirtelen felmentett *Korneicsuk* helyettes külügyi népbiztos megkapta az „ukrán szovjetköztársaság" külügyi népbiztosi kinevezését — Sztalin kezéből. Tiszta *véletlen*, hogy felesége Wanda Wasilevska, a lengyel szovjetkormány feje, s így *„családi alapon" intézik majd el ketten Polonia sorsát, vita nélkül, barátságos megértésben és Mikolajczyknak, az emigráns kabinet elnökének már nem is érdemes Washingtonba utaznia a lengyel kérdés tisztázására...*

Megszigorodott télben

folyik tovább a keleti csata, a sarki tájaktól a Krimig, miközben a politika és diplomácia vértelen, de annál irgalmatlanabb és szívósabb ütközeteit vívják egymás ellen — a szövetségesek. A szovjet igyekszik katonai sikerek nyomatékát adni majdnem naponta felfokozott követeléseinek, vagy önkényes elhatározásainak, amelyek mind a demokráciák érdekeibe vágnak. Ezért dobnak újra és újra friss tartalékokat a harcba, s igyekszenek, ha már hadászati sikerekre nem számíthatnak, *legalább területi nyereségeket elérni s ezekre hivatkozni a jórészt tehetetlen, sőt balvégzetű szövetséges hadvezetéssel szemben.*

Zsaskov, Vitebszk, a Pripjet és Berezina között fellángoló harcok jegyében kezdődött az elmúlt hét. Olyan mozdulatok vannak itt folyamatban, amelyek megint bizonyos területi előnyt biztosítanak az ellenségnek, de *e mozdulatok nem a szovjet téli támadásának célját viszik közelébb a megvalósuláshoz, hanem inkább úgy tekinthetők, mint előfeltételei a háború végső mérkőzésének a keleti arcvonalon.* Nem szabad elfelejteni, hogy a német vezérkar ebben a gigantikus küzdelemben ellenfelét ismét és ismét új erőfelhasználásra ösztönzi, — csábító, de elérhetetlen lehetőségek révén. A helyzet gyorsan közeledik a mérkőzés végső izzása felé, s a meglepő alakulás minden elemét magába foglalja.

Zsaskovnál ismételten megkisérelték a bolsevisták a német védelmi vonalak beroppantását, s napokon keresztül támadták az állásokat, nagy páncélos erőkkel, de *az eredmény csupán 113 szétlőtt, elpusztult szovjet harckocsi és rohamlöveg volt ezen az egyetlen szakaszon...* Leningrád térségében, ahol már a hét elején hirtelen hidegre fordult az idő, a hófúvásban és metsző szélben verték vissza a német gránátosok az elkeseredett rohamokat, miközben *105 ellenséges repülőgépet pusztított el a légvédelem és a jeges terepen 111 bolsevista páncélos maradt ott, de a vonal sértetlenül áll.*

Nikopolnál, amelyet a hét elején, minden hadifontosságú berendezés elpusztítása után kiürített a német hadvezetőség, a bolsevisták megkisérelték kiaknázni helyzetüket, de valamennyi támadásukat kemény határozottsággal utasították vissza. Ez az egyetlen eset is bizonyítja, hogy *a német védelem elhatározásait nem az ellenfél akarata diktálja, vagy kényszeríti s a helyi arcvonalkiigazítások nem vereség következményei, hanem taktikai meggondolásokból fakadnak,* hiszen Nikopoltól nyugatra, az új védelmi vonalakba még csak helyi betörést se sikerült kierőszakolniok az egymásután feléjük hajszolt páncélos és gyalogos roham-hullámoknak.

A kimeríthetetlennek látszó tartalékok is elfogynak egyszer az őrlő küzdelemben s a német ellentámadások, a helyi betörések alkalmával körülkerített jelentékeny egységek lassú, de könyörtelen módon morzsolják a szovjet katonai erejét. A visszacsapások, mint Krivojrognál az elmúlt pénteken láttuk, *egész ezredeket véreztetnek el, mert az éppen berendezkedő vörös csapatok képtelenek tervszerűen védekezni.*

A szovjet repülőflottája terrortámadásokra száll

MUNKÁBAN A KÖDVETŐ! Szánkón érkezett a lőszerutánpótlás és a hatcsövű, félelmetes fegyver teljes erővel beleavatkozik a pogrebiscsei harcokba

TŰZ! A „Nagynémetország" páncél-gránátos hadosztály ellentámadását teszi minél eredményesebbé az össztűz, amelyet a ködvetők ütegei zúdítanak a hevenyészett bolsevista állásokra

MÉLTÁN ÉRDEMELT PIHENŐ... A visszafoglalt falu szélén megállt a német harckocsi-század. Ezen a napon 24 T 34-es típusú bolsevista páncélost pusztítottak el

KÉT MÉTER KÖZELSÉGBEN...
A berdicsevi harcok elszánt hevességéről beszél ez a kép. A támadó bolsevistákat a kis támaszpontok mesterlövészei úgyszólván „puskavégre" fogták a közelharcban...

A HAVAS MEZŐN MINDEN CSENDES,
a vörösök támadását visszaverték. Az ütközet halottait német szanitészek temetik el

CSATÁK ÉS ÚJ FORDULATOK

fel támaszpontjairól a finn városok ellen és Helsinki, Kotka, Viipuri ismételten izelítőt kapott a hadviselés legkegyetlenebb módjából... A Krasznaja Szvejzda közben a „szovjet hadsereg nagy erejével" fenyegetőzik s azt írja, hogy a bolsevista ármádia abban a helyzetben van: hadászatilag vonhatja meg a nyugati kis szomszéd határait... *Lehet, hogy a legközelebbi napokban az aunusi földszorosban is magasra csapnak a küzdelem lángjai* és a finn katonának meg kell mutatnia: a végső áldozatra is kész a haza földjének és szabadságának védelmében...

Olasz földön

csakugyan megindult a komoly és elszánt küzdelem a szembenálló felek között s a harcok azt mutatják: *Dünkirchen óta most mérkőzik meg először, minden zavaró körülménytől és gátlástól mentesen a második világháború két igazi ellenfele: a német katonai erő és az angolszász világ...* A Cassinoi hegytömb birtokáért naponta kezdődik újra a harc, s bár maga a rommálőtt város sűrűn cserél gazdát, a túlerőben lévő szövetséges csapatok újból és újból kénytelenek kivonulni a füstölgő omladékok közül. Az erőszakolt támadások, amelyeknek nem csak területnyereség a célja, de a nettunoi hídfő szorongatott védelmezőinek felmentése is, sehogy se akarnak előrehaladni, még lépésről-lépésre se... Pedig itt a vezénylő angolszász tábornokok a német hadvezetés emberkímélő módszereit próbálják alkalmazni, s minden újabb rohamot tomboló tüzérségi előkészítéssel támogatnak. Órákig tartó pergőtűz zúdul a néme[illegible]állásokra, repülőkötelékek szállnak fel, s csak azután lendül támadásra a páncélos és gyalogos erő, — de a kellő pillanatban a német gránátosok a helyükön vannak, s az angol és amerikai csapatok kénytelenek a vállalkozást megint kudarccal befejezni...

Közben a nettunoi hídfőben álló szövetséges erők helyzete több mint kritikussá vált! *Kesselring*, aki hetekig csak a megfigyelő szerepét játszotta a parti síkságot körülölelő dombvonulat állásaiban, egyszerre elhatározta a kemény cselekvést s a rohamcsapat-vállalkozásokat, felderítő csatározásokat felváltotta a komoly támadás... *Apriliánál a bekerített amerikai csapatokat megsemmisítették, s a hídfő óráról-órára szűkebb térre szorul.* Hiába volt csaknem három heti idejük az angolszászoknak az erők gyüjtésére, a megfelelő utánpótlás biztosítására, friss csapatok partratételére, s hasztalan támogatják a tengerről a flotta messzehordó nehézágyúi a vállalkozást, sőt adnak segítséget a délről álló szövetséges hadosztályik is. *Ha főpróbának szánták a nyugati inváziós kisérlethez ezt az „előzönlést", akkor Londonban és Washingtonban a nagyvezérkarok keserű szájízzel állapíthatják meg, hogy a premier nem kecsegtet valami kirobbanó sikerrel!* Talán ezért tett oly aggodalmas nyilatkozatot a máskor mindig optimista *Roosevelt* s ugyancsak ezért kezd fanyalogva beszélni a nyugati partraszállásról és a második európai frontról az angol rádió is, amely napok óta latolgatja egy ilyen kisérlet várható borzalmas veszteségeit, keserves kockázatát, felvetve önmagának a kérdést, hogy: — *érdemes-e ilyen áldozatot vállalni?*... Lehetséges volna, hogy a nagy hírharangok megkondítása, a propaganda hetekig tartó vad és fenyegetőző lármája után az invázió ügyét megint elaltatják s hiába nevezték ki az Európát „elözönlő"-csapatok fő- és alparancsnokait, flottafőnökét, repülőtábornagyát?

A harc nem könnyű ott, ahol — ellenfél is van s talán Nettuno nem is olyan rejtély, mint az angol Martin tábornok hiszi, aki keserűen jegyzi meg a vállalkozásról: *„Jöttünk, láttunk és — letelepedtünk egy tengeri fürdőhelyen..."*

A levegőben

a nyugati területek felett, Németország városai ellen, s Olaszországban makacs hévvel folynak az angolszászok megfélemlítésnek szánt támadásai, amelyek azonban mind nagyobb veszteséggel végződnek. *Az amerikai kötelékek, az eredményes elhárítás következtében, megtizedelve térnek vissza támaszpontjaikra* s igen érzékenyek azok a pusztítások is, amelyeket az olaszországi légicsatákban mérnek a német vadászok és elhárító tüzérek az ellenségre.

Keleten

az amerikaiak óriási veszteségek árán igyekeznek támaszpontokat szerezni a Csendes-óceán szigetein, de a japánok se várakoznak tétlenül... A burmai határon fellángoltak a harcok és Buthidaung vidékén a japán csapatok bekerítettek egy nagyobb angol harci egységet. A keleti csend minden arcvonalon tűnőben van, a hosszú ideig várakozó ellenfelek összecsapásra készülnek s *a japán nagyvezérkar számol a Mounthbatten-féle főhadiszállás offenziv terveivel, ha ugyan a közeledő monszunidőszakra való hivatkozással itt is el nem maradnak a jávai, borneoi partraszállások s a Maláj-félsziget „elözönlése..."* Az angolszászok szívesen engednek a mostoha időjárás kényszerűségének, ha tehetik és ezzel a döntést elodázhatják!

KOCZKA GÉZA őrmester, aki mint egy távolfelderítő-gép hajózó távirásza és egyben lövésze az 1942. évi Szovjet elleni hadműveletek alatt nyolc légi győzelmet aratott. Öt szovjet vadászt egyedül ő szedett le, háromnak a lelövésében pedig közreműködött. Kiváló és eredményes magatartásáért a Magyar Ezüst és a Magyar Kis Ezüst Vitézségi Eremmel, továbbá a II. oszt. német Vaskereszttel tüntették ki

ROSSZUL CÉLZOTT AZ ELLENFÉL! A német gyorsnaszád mögött, a Csatornában, égreszökken a repülőbomba víztölcsérje. A nyilsebes hajó kikerülte a biztos pusztulást!

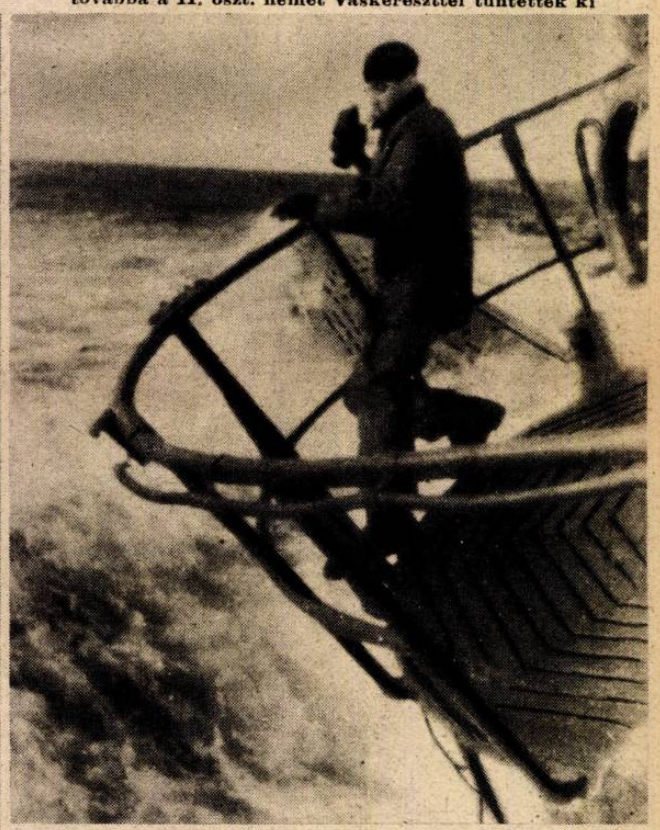

VIHAROS A TENGER... A tengeralattjáró az óriás hullámok hátán táncol, az óceán felszínén. A vaskorláttal védett toronyig csapkod a háborgó tenger tajtékos vize

ÉRTELMETLEN ACÉLKÁOSZ, elijesztő roncs: — ennyi maradt a négymotoros angol bombavetőből, amelyet heves éjszakai harcban lelőtt a német elhárítás vadászgépe

Veszélyes játék

HOGYAN KÉPEZIK KI A GYORSNASZÁDOK LEGÉNYSÉGÉT?...

A gyorsnaszád a német hadiflotta egyik legjobban bevált fegyvere az új világháborúban. Ezek a fürge hajók, amelyek nemcsak a partok mentén cirkálnak, de kimerészkednek az emeletes hullámokat verő nyilt tengerre is, óriási eredményeket értek el az angolszász hatalmakkal vívott óceáni csatában. A vakmerőség, a tökéletes biztonság, a szakadatlan gyakorlat tette mesterekké e kis hajók legénységét, s odafenn a magas északon, ahol a fjordokat, a norvég tengeröblöket minden meglepetés ellen hatalmas gyorsnaszádflotta őrzi, egy percre se pihennek a katonák. Szakadatlanul gyakorolják a legnehezebb feladatot: a hullámzó tengeren pontosan célbataláló torpedó kilövését. A veszélyes játéknál célpontul az anyahajók szolgálnak, amelyeket elszakíthatatlan acélhálóval vesznek körül, s ezekben akad aztán fel a gyorsnaszádokról sűrített levegővel kilőtt torpedó.

LOMHÁN PIHEN az anyahajó a norvégiai kikötőben, a móló előtt. A gyorsnaszádok felveszik az éles lőszert és kifutásra készülnek

NAGY ÓVATOSSÁGGAL, egyenként emelik át a torpedókat a fedélzet acélkorlátján. A munka hidegvért és gyakorlatot kíván...

TAJTÉKZÓ HULLÁMOKAT ver a gyorsnaszád csavarja az öböl vizén. Egyenként futnak ki a nyílt tengerre a rohamhoz, amelyet nem lehet elégszer gyakorolni, hogy biztos legyen...

A TORPEDÓSZAKÉRTŐKKÉ kiképzett legénység megvizsgálja a vetőcsövet, amely tűzkész állapotban van

„MINDEN CSŐVEL TÜZELJ!" A hosszú acél-szivarok a vízbe csapódnak, s útjukat keskeny, fehér csík jelzi csupán

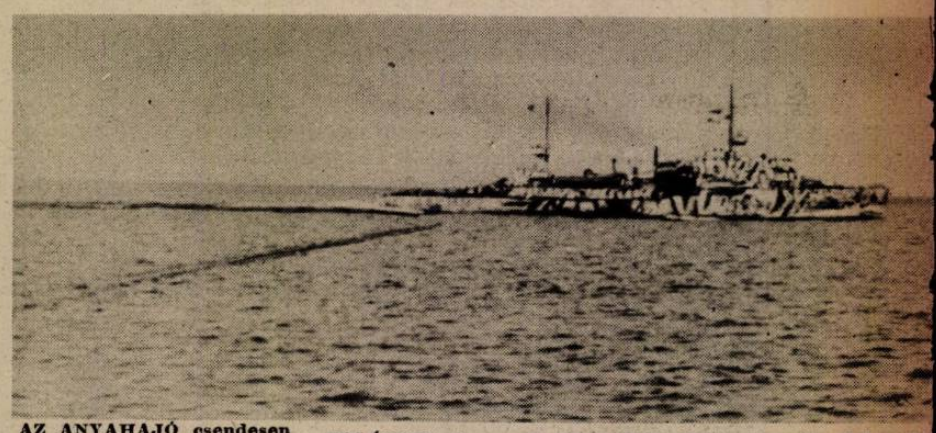

AZ ANYAHAJÓ csendesen várakozik, engedelmes célpontként. A lövedékek pontosan haladnak a felszín alatt

↑

TALÁLAT! Az anyahajó testétől jó távol, acélrudakra kifeszített háló fogja fel a torpedót s megakadályozza a pusztulást. Rengeteg gyakorlat után a gyorsnaszádok kifutnak az angolszász hajók ellen, nehéz és halálos küzdelmek megvívására

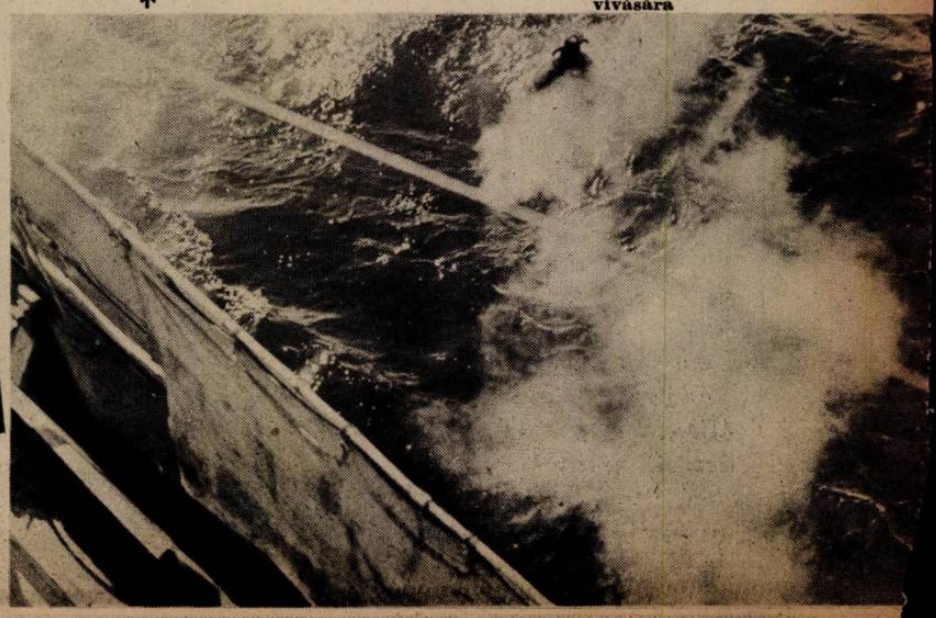

Ők — maguk között...

Rajzolónk jártában-keltében megfigyelte és lerögzitette azokat a pillanatokat és szavakat, amelyek őket maguk között jellemzik.

— Jó, hogy jött Schwarzmarkt. Lucifert megvesztegettem és a kénkövet mi fogjuk szállítani...

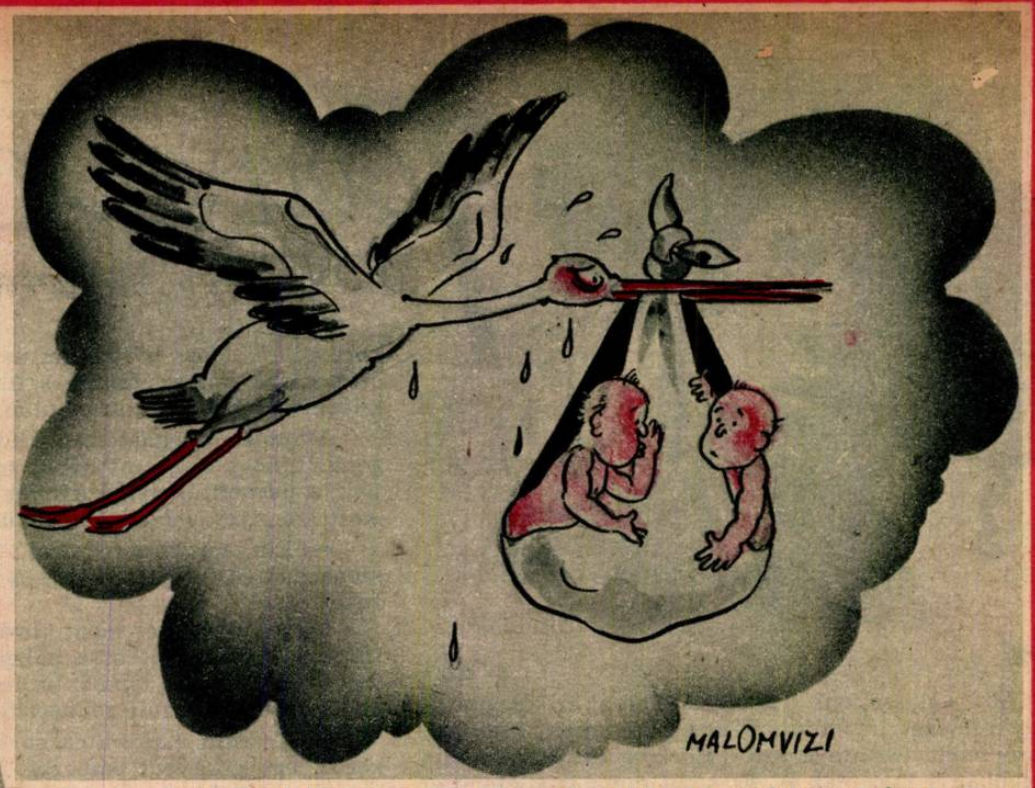

— Nézze, kolléga úr, most így magunk között megsúghatom, hogy — nem lehet cuclit kapni...

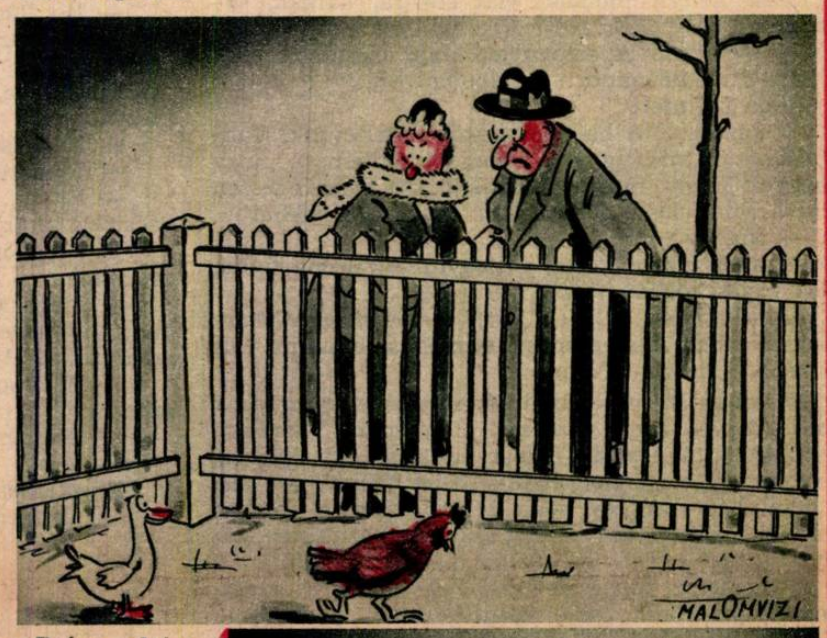

— Drága,.. drága... de megvehetjük, mert a differenciát behozzuk a textilen...

— Milyen fekete itt minden, semmit se látok, hol vagyunk?
— Pszt... A piacon...

— Mit szól Hirsl Jes úr, az egész országban Munkácsyt ünneplik...
— Akkor minket is ünnepelnek, mert leider, — mi is munkácsiak vagyunk...

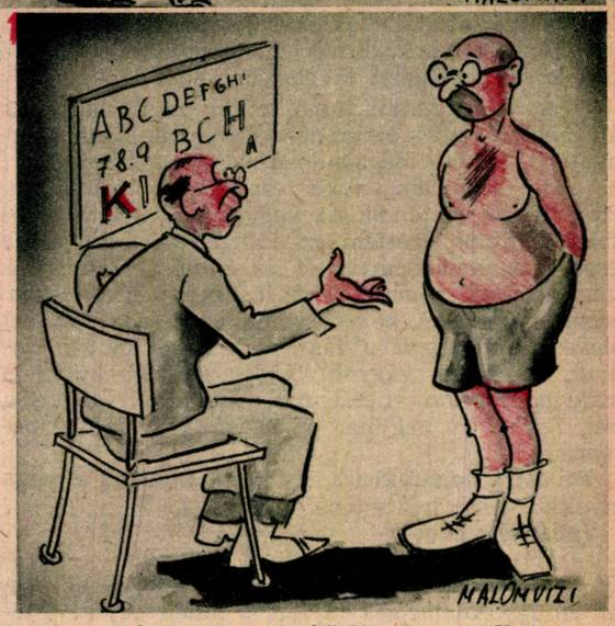

— Nézze, magunk között megmondhatom, maga nem is fizikailag lát feketén, hanem lelkileg...

— Mondd Pinkász, tudsz te úszni az ár ellen?...
— Ár ellen őrzés nélkül — nagyszerűen...

— Mit szólsz hozzá, Gottlieb, hogy a fionk kitért?
— Attól te még nyugodtan lóghatsz, mert ű sohsem tévesztette szem elől az üzletet...

— Mondja, maga milyen átszállót vett?...
— Nézze, tiz fillér ide vagy oda, de én inkább a vöröset szeretem...

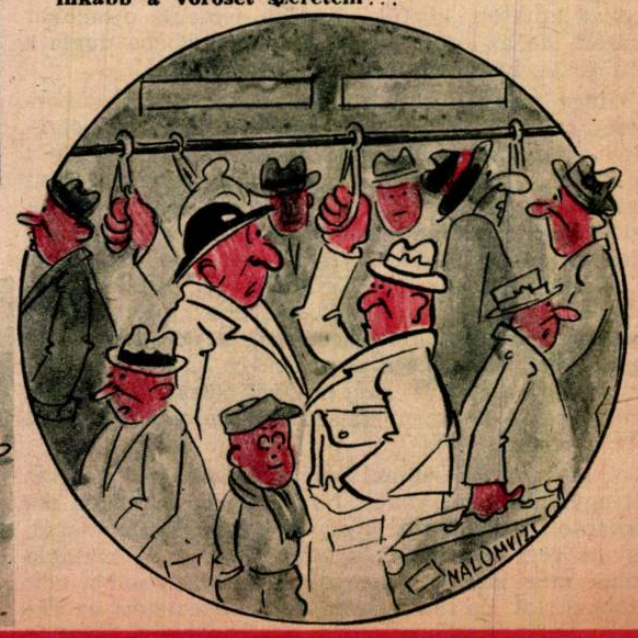

(78)

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

Mit válaszoljon? Szerette volna azt mondani, hogy rémeket lát, túloz, de maga is érezte: mily kevéssé lenne őszinte a szó. Elvégre ezt Hugó tudja legjobban s magának is, ha saját élete tapasztalatait elvonultatja, nem ilyen következtetésre kell-e jutnia?

Csak annyit mondott hát sokára, halkan, vigasztalón:

— Ne törődjék semmivel. Majd elmúlnak ezek az idők s akkor minden rendbejön.

Hugó bólintott.

— Persze... S ha nem, arról se tehetünk. Vándoroljak tán ki? Higyje el, már gondoltam rá, hogy elmegyek innét. Berlinbe például. Ott most egészen tűrhető világ lesz, demokrácia, szabadság, dehát...

— Nos?

— Nem tudom Pestet itthagyni. Az ördög tudja, miért ragaszkodom hozzá...

— Nem rossz hely ez. Látja, én is maradhattam volna Bécsben, hiszen megszoktam, ismerőseim voltak már, s mégis itt vagyok.

Pestet emlegették mindketten, a várost, melynek utcáit, kávéházait, tőzsdéjét, dunaparti korzóját megszokták, ahogy az ember hozzánő egy házhoz, melyben tíz esztendeig lakik. Nem szereti, — mit is lehet szeretni egy sötét lépcsőházon, a folyosó lármáján, a cselédek kiáltozásán, a házmester gorombaságán? — de megválni mégse akar tőle. A haza? Ugyan... Mit ismertek belőle? Néhány vasútvonalat, pár falut, ahol megfordultak, parasztjait, akiket dolgoztattak, s akikkel jóformán beszélni is alig voltak képesek, hiszen gondolkodásuk, érdeklődési körük csillagnyi távolságban volt azokétól.

— Á, — legyintett Hugó, mikor hosszú hallgatás után megszólalt, — az emberben vannak ilyen szentimentális, buta meggondolások. No, mindegy.. Ha eddig kibirtam, majd csak megy ezután is. Nézze, tizenöt esztendő óta vagyok nős, s amiket az előbb mondtam, éreztem az első perctől kezdve, de egészen jól elviseltem azért az életet. Hasznát is láttam a házasságomnak, s most mégis megvadultam. Tudom, hogy nem kellett volna az asszonynak azt mondani, amit szemébe vágtam az előbb, de mit csináljak, ha ideges vagyok? A legszelídebb kutya is harap, ha folyton ijesztgetik, kergetik, ingerlik, nem? Különben hagyjuk az egészet... Majd kibékítem Cecilt.

Töltött a poharakba s egy hajtásra kiitta a maga konyakját.

Juda készülődött.

— Hát akkor este megyünk a klubba, — próbált könnyed lenni Reményi, — ne felejtse el. Jöjjön fel úgy kilenc óra tájban, s innen együtt átlépünk. Akkorra lecsillapodik az asszony is.

Elbúcsúztak s Juda visszament a szállóba.

Nem tudott mit kezdeni idejével, tétován lézengett a szobában, átrakta a szekrényt, bámult egy darabig az ablakon kifelé, a keskeny utcára, amelyen nyüzsgött a nép. Azzal szórakozott, hogy ismerős arcokat kutatott köztük. Később lement, ujságokat vásárolt, de az egész papírcsomót a zsebébe dugta s elhatározta, hogy sétál egyet a korzón.

Hogy megváltozott minden! A kulisszák, a környezet talán a régi voltak, csak az emberek cserélődtek ki teljesen. Kopottas férfiak siettek végig a fák alatt, a ferdén hulló napfényben, gondterhelt ábrázattal s a terraszokon se látott senkit, aki a régiek közül való lett volna. Felment a Ritzig, ott átkanyarodott a Ferenc József-térre, s az Akadémia elé. Bámulta a várat, a Gellérthegyet, aztán a Kereskedelmi Bank palotáját. Eszébe jutott, hogy egyszer ugyanígy állott a téren, s pontosan látta Lánczi Leót is, amint a portás mély hajlongása közben belép a vörös márvánnyal díszített kapun, mintha csak az imént játszódott volna le szeme előtt a jelenet.

Most már céltalanul ődöngött, csak azért, hogy az időt agyonüsse valamivel. Járt a Gerbeaud előtt, bekukkantott az ablakon, s egyszer azon kapta magát, hogy a régi bankjának ajtajában áll. A réztábla nyoma még látszott, ott valamivel világosabb volt a kőburkolat, de más semmi se emlékeztetett az akkori képre. Most bőrdíszműves bérelte a helyiséget, érezte is a fanyar, tanninos illatot, mikor egy vevő kilépett és behúzta maga után az ajtót.

Majdnem meghatottan álldogált kis ideig. Arra gondolt, hogy az ő szobájában műhely van, gépek állnak, a parkett, melynek fényét úgy szerette eleintén, most szennyes, a falak régen füstösek, elhanyagoltak.

— Ejh, mi közöm hozzá, — hessentette el a szentimentális képet, — olyan vagyok, akár a gyerekek...

Gyors léptekkel ment tovább, a Váci-utca felé. Nézte a kirakatokat és a nőket, s mintha a könnyű szél fújta volna ki fejéből az iménti romantikát, már nem törődött a mult felkísértő képeivel.

A Kossuth Lajos-utca sarkán majdnem beleütközött egy görnyedt emberbe. Kopott kabátban ballagott, arcát bozontos, fehér szakáll nőtte be, csak szemei villogtak ki a kusza szőrzet közül.

— No lám, kit látnak szemeim... — ragadta meg karját az ismeretlen. — Maga az, Brandstein Juda?

Fürkészve nézte a kis öreget, de fogalma se volt, kicsoda.

— Nem ismer meg?

— Nem tudom, kérem...

— Ej, ej, de felvitte Isten a dolgát.. A Stern bácsit se akarja már megismerni? Mi?

Úgy megörült hirtelen, mintha apjával találkozott volna.

— Maga az, csakugyan? Hadd nézzem meg jobban... Persze, persze... Ettől a szakálltól igazán nem csodálhatja, ha nem ismertem meg mindjárt...

— Hol bujdosott, mondja? Hírét se hallottam ezer éve.

— Bécsben voltam.

— Bécs?

Elismerően bólogatott:

— Az igen... Szép város. Én is jártam ott egyszer, még kilencvenhatban, fiatal ember voltam, szegény boldogult Groszmann Oziással utaztunk fel. Akkor még a császár is élt... No, mondja, hogy megy magának? Megint nyit egy bankot, mi?

— Á, — nevetett Juda, — eszembe sincs.

— Nem is való az magának, Brandstein Juda... Ne haragudjon, hogy még mindig így szólítom, de tudja, az öreg embernek rájár a nyelve arra, amit megszokott...

— Nem baj, csak mondja, ahogy jól esik.

— Maga egy úriember, becsületszavamra...

— Hová igyekszik?

— Csak úgy járkálok...

— Jöjjön, beülünk egy kávéházba, elbeszélgetünk kicsit.

— Jó, de én nem fogyasztok semmit... Tudja, hogy...

Jólelkűen bólintott.

— Helyes. Egy pohár konyakot legfeljebb. Annyit szeretnék kérdezni, hiszen rég nem láttam s azt se tudom, mi van itt Pesten mostanában.

Karonfogta és az Astoria felé indultak.

— Csak ne kapaszkodjon belém, mert lezsidózzák magát is. Itt most nagyon járja a zsidózás, hallotta már?

— Igen.

— Új divat. No, mondja már... Én is tudom, hogy zsidó vagyok, nekem nem mondanak vele újat. Azt hiszik, tán szégyellem? A szakállamat is azért növesztettem meg: hadd lássa egészen biztosan mindenki. Vannak, akik haragszanak érte. Én nem... Miért haragudjak? Soha életemben nem akartam kereszténynek látszani, én csak nevetek az egészen... Igaz, néha azt is morogják az embernek, hogy büdös zsidó. Hát büdös... Annak is van szaga, aki mondja... A villamosban elhúzódnak tőlem, s mérgesen néznek. Annyi az utas, hogy a lépcsőn is lógnak az emberek, én meg kényelmesen állok a perronon, senki se akar hozzám érni. Hát rossz ez nekem? Nem rossz.

Juda hallgatta a kis öreg mókás beszédét és Reményi Hugóra gondolt. Ime, két ember mily különbözőképpen látja ugyanazt a helyzetet... Stern bácsi a kedvező oldalát nézi, Hugó szenved miatta.

— Magának még nem mondták?

Nevetett.

— Nem. Igaz, csak ma jöttem haza.

— Hát majd mondják... Tudja mit? Szoktassa hozzá a fülét. Álljon a tükör elé és mondja abba az arcába, amit az üvegen lát, hogy zsidó, büdös zsidó...

— Majd kipróbálom.

Közben odaértek az Astoriához. Most jóval csendesebb volt a környék, mint amikor utoljára járt itt, a fekete épület hallgatagon nyult a magasba s a

Konyakot kért magának is, az öregnek is, aki gyanakodva nézte a poharat és lassan nyúlt utána. Az első korty után megköszörülte torkát és Judához fordult:

— No, most maga meséljen. Mit csinált Bécsben?

— Semmit, Stern bácsi.

— Hogy-hogy semmit?

— Vártam, hogy mikor jöhetek vissza.

— Ne mondja! Hát tud maga tétlenkedni is? Nem ismerek rá magára. Maga engem ugratni akar? Egy üzletet se? Ekkorát se? — mutatta huncút mosollyal a kisujját, — azt ne mondja, mert úgyse hiszem el.

— Pedig igaz. Itthon szeretnék valamit kezdeni. Mondja, milyenek a viszonyok?

Stern maga elé nézett, mintha most akarná tisztázni, aztán mély meggyőződéssel felelt:

— Pocsékok, Brandstein Juda. Egészen pocsékok a viszonyok. Hogy zsidóznak, az még nem volna baj, már az előbb is mondtam, de megállt itt minden. Semmit kezdeni nem lehet... Egy halál, amit itt lát. Büdös a város, nem a zsidóktól, de attól, hogy minden hulla. Az üzletek, a vállalkozások, minden... Bizonytalanság van. Senki se mer kezdeni... Ajaj! Mondja, hogy ma jött meg? Holnapra már, ha egy kicsit széjjelnéz, maga is látja majd.

Bánatosan ingatta fejét, aztán legyintett is hozzá.

— Hol van az a szép régi világ, amikor mi nagyszerű dolgokat csináltunk! Szegény Groszmann Oziás, ha élne, ő se tudná ma, hogy hányadán áll. Pedig az nagy üzletember volt, Brandstein Juda...

Kicsit elhallgatott, mintha utána nézne a szónak, aztán bólogatott, majd hirtelen megragadta Juda karját:

— És az anyósa? Mit hall róla?

— Jól van.

— Maga egy szerencsés flótás, tudja-e?

— Miért?

— Ha akar, átmehet Csehszlovákiába. No, nem? Hiszen vagyona van ott, kérheti az állampolgárságot. Tudja, mennyivel jobb volna ott lakni? Nem zsidóznak, pénz lesz, szabadság lesz...

Juda elfintorította arcát:

— Munkácson?

— Hogy-hogy Munkácson? Prágában! Tudja, milyen szép város az? Én voltam ott egyszer, szavamra, gyönyörű város. És...

— Mi vagyok én? És micsoda maga, Stern bácsi? Egy idegenvezető, aki a turistát biztatja? Én nem a szép házakat akarom látni, én üzleteket szeretnék csinálni, s azt itt sokkal jobban lehet, mint bárhol másutt. Én tudom... Láttam Bécset, köszönöm, én nem kérek belőle. Prágát ugyan nem ismerem, de egyet biztosra veszek, mérget nyelnék rá, ha akarja, hogy Pestnél ebből a szempontból nem különb. Szabadság? Nézze, én nem értek a politikához és kis híjja, hogy Reményi Andor bele nem rántott engem is a bolsevizmusba. Az volt a szerencsém, hogy buta voltam és megunta a velem való foglalkozást, különben most tán Moszkvában ülnék, mint emigráns népbiztos... De ez nem fontos. Szóval, én nem értek a politikához, egyet azonban biztosan tudok. Akármennyit zsidóznak nekem, én sehol Európában nem boldogulok úgy, mint itt. Aztán nézze, egyszer megunják majd. Abbahagyják.

Stern bácsi hallgatott.

— Maga mondta az előbb, hogy nem kell törődni vele, igaz?

— Persze... De mit lehet tudni?

— Jó, jó... Reményi Hugó is fenyegetőzik mindenfélével, de én neki se hiszek. Különben is... Ki akar egyetemre járni? Azt mondja, törvényt hoznak, hogy csak hat százalék zsidó lehet orvos, ügyvéd, meg mérnök. Kell nekem diploma? Van nekem arra vágyam, hogy doktor úrnak szólítsanak? Fenét! Énfelőlem be is zárhatják az egyetemet, vagy minden zsidót kitilthatnak onnan... Aki tanulni akar, majd elmegy Bécsbe, vagy Prágába, mit tudom én... Az üzletet nem vehetik el tőlünk, mert akkor be kell zárni minden boltot, bankot, vállalatot...

Stern bácsi csak hümmögött. Mintha olyan mértékben veszítette volna el derűs optimizmusát, ahogy Juda lelkesült fel saját szavaitól. Később már egyáltalán nem beszélt, csak hajtogatta a konyakot, amit Juda hozatott. Füle kipirult, szeme könnyesre vált, maga a megtestesült bánat volt, ahogy a kényelmes pamlagon előregörnyedt, a márványasztalra könyökölve.

— Maga most mit csinál? — próbálta szóra bírni Juda.

Vállat vont:

— Semmit. Én már egy öreg ember vagyok, eleget dolgoztam. A fiam tart. Neki rőfösüzlete van.

— Megy?

— Mi menjen? Alig van valami portéka.

— Nehezen élnek?

— Ha én nem... — hirtelen elhallgatott, hiszen majdnem elárulta magát. Az előbb még azon bizonykodott, hogy semmit se csinál.

Juda hangosan kacagott. Mulatságosnak találta ezt a siránkozó öreg zsidót, aki tehetetlen vén embernek akarja kijátszani magát, pedig titokban bizo- Groszmann Oziástól megtanulta.

— No, — ugratta, — mit akart mondani? Ha maga nem?

Szégyenlősen vakargatta szakállát, nyögött, pislogott, aztán beismerte:

— Hát, igen... Nézze, nem tudom elviselni, hogy az a szegény fiú küszködjék...

— És mit dolgozik?

— Hogy-hogy mit?

Nem akart egyenesen felelni, de Juda megragadta, s vallatta, míg végül elárulta, hogy tőzsdézik. Ebben a világban, — magyarázta, csak egyetlen dolog van, amivel az ember utol tudja érni magát, a börze. Ott kereshet talán annyit, amennyiből szükösen megél. Hiszen a pénz napról-napra romlik, biztosan tudja Juda is, hogyne tudná, ilyen kitűnő üzletember, aki szintén nyitva tartja a szemét. Elsóhajtotta azt is, hogy svájci frankot vásárol zugban, abban konzerválja a koronát, no, meg dollárban.

— Papír? — érdeklődött Juda.

Hogyne, persze, az arany nem olyan könnyű helyen áll ma, mint régen, de a papírpénz is jó, ha frank, vagy dollár.

— És kivel van együtt? Honnét kapja a tanácsokat?

Stern bácsi sértődötten egyenesült fel:

— Miféle tanácsokat? Hát kell nekem az ilyesmihez tanács? Hát én nem egy perfekt üzletember voltam világéletemben mindig?

Csillapította, hogy persze, nem is úgy gondolta, dehát a börze kényes dolog, pillanatonként változik ott a hangulat is, a helyzet is, jó, ha az embert informálják.

— Hát informátor az van... — bólogatott megenyhülten.

— Kicsoda?

— Hát... hát... Komor úr... Tudja? Az Arnold...

Juda harsányan nevetett.

— És ezt titkolta volna előlem? Miért?

— Tudja, én azt hittem, maguk nagy haraggal váltak el... Én mégis a maga embere voltam a bankban annakidején, igaz? Hát gondoltam, nem szólok, minek, még azt találná hinni, hogy az ellenségével fogtam össze.

Juda megnyugtatta, hogy szó sincs róla, egyáltalán nem úgy számolták fel a közös üzletet, barátságosan egyeztek meg.

— Gott seit Dank! Egy kő esett le a szívemről! A Komor előtt nem beszéltem magáról, magának nem is akartam említeni őt, nehogy egy rossz dolgot csináljak és kiderül, hogy a legjobb barátok, én meg egy vén szamár vagyok! Mit krenkoltam magam emiatt! Én úgy éljek, néha éjszaka felébredtem és azt mondtam magamnak, te Stern, de hálátlan disznó vagy! A Groszmann Oziás veje ellen, a te főnököd ellen egy árulást követtél el. Az ellenségéhez szegődtél, a haragosával barátkozol! Nahát...

— Hát Arnold tőzsdézik? Én úgy tudtam, terménykereskedő lett!

— Az is van neki, terménykereskedése is van. De a tőzsdét azért még nem muszáj abbahagyni?

— Persze... Ha találkozik vele, mondja meg, hogy visszajöttem és egyszer felkeresem.

— Hogyne, hogyne! Úgyis hozzá megyek most, van valami dolgunk.

Juda fizetett.

Az öreg kissé bizonytalan mozdulattal állt fel: a konyak, amely nyelvét megoldotta, úgy látszik, fejét is elbódította.

Az utcán elbúcsúztak, Stern bácsi kétszer is megfordult, mosolyogva integetett, ő pedig nekivágott a Múzeum-körutnak. Egészen a Vámházig bandukolt, céltalanul, aztán benézett a csarnokba is, bámulta a nyüzsgést, táguló orrlyukkal szívta be a sokféle szagot, amelyet a hideg és lármás épület árasztott. Mintha vásárolni, vagy eladni akarna, gondosan megnézte az árakat a különféle portékákon, a hentesek, zöldségesek standjai előtt ácsorgott, s alig birt megválni a lüktető képtől, mely egy szakadatlan üzletkötés izgalmával volt tele.

A rakparton, kényelmesen sétálva igyekezett az Erzsébet-híd irányába. A vizen, mélyre merülő uszályokat vonszolva maga után, kis fekete gőzös kapaszkodott lassan, az ár ellenében haladva. Kéménye ontotta a sötét füstöt, s kürtje olykor mélyet bőgve szólalt meg. Békés és megnyugtató volt a kép, a Gellérthegy ismerős pupjával, a hidak karcsú íveivel, a távoli várral és a kék hegyekkel a háttérben. Igaz, hogy ebben az álmosan zsongó városban még mindig az indulatok lobognak? Nem volt képes elhinni, pedig semmi oka se volt kétkedni azok szavában, akiktől hallotta. De az idillikus táj, az emlékek, melyek megrohanták a régi ismerős vonalak, képek láttán, — ezek az emlékek erősebbek voltak még egyelőre. S azt mondták: ez a paradicsom, a boldogság és szabadság bölcsője, s itt nincs mitől tartani. Ő még a régi Budapestre emlékezett, arra, amely oly isteni közönnyel fogadta fiául a vadidegen, kócos, félszeg munkácsi zsidócskát, s leültette bőség terített asztalához.

Távolba bámult s észre se vette, hogy már csaknem az Erzsébet-hídhoz ért, a forgalom megnőtt, s őt kerülgetik az emberek.

(Folytatjuk.)

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC lőszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-356. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 20 P, félévre 10 P, negyedévre 5 P. Egyes szám ára 40 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. mélynyomó-körforgógépein. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

TÉLI NAPSÜTÉ
(Dulovits Jenő felvé